

Nr 209.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa anslag till riksförsäkringsanstalten för budgetåret 1947/48; given Stockholms slott den 14 mars 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande statsrådet hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

Eije Mossberg.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 mars 1947.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför statsrådet Mossberg.

I. Inledning.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t på hemställan av chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, under femte huvudtiteln, punkterna 33 och 34, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1947/48 beräkna

dels till Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar ett förslagsanslag av 4 300 000 kronor;

dels ock till Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader ett förslagsanslag av 340 000 kronor.

Vid tiden för statsverkspropositionens utarbetande beräknades förslag till ny arbetarskyddsorganisation kunna framläggas till 1947 års riksdag. Då ett sådant förslag väsentligen skulle ha påverkat medelsbehovet för bland andra myndigheter riksförsäkringsanstalten, upptogos de förut nämnda anslagen i statsverkspropositionen med allenast preliminärt beräknade belopp. Betänkande med förslag till organisation av tillsynen å arbetarskyddslagstiftningen m. m. har avgivits av 1938 års arbetarskyddskommitté den 13 december 1946. Enligt förslaget skola olika på arbetarskyddets område nu verksamma organ sammanföras till en enhetlig organisation, arbetsinspektionen, ställd under ledning av en central myndighet, benämnd arbetsrådet. Riksförsäkringsanstaltens arbetarskyddsbyrå, vilken närmast har att fullgöra anstaltens uppgifter såsom yrkesinspektionens chefsmyndighet, föreslås överflyttad till den nya centralmyndigheten. Remissbehandlingen av detta betänkande är numera avslutad. Emellertid bör frågan om tillsynsorganisationen lösas i samband med utformandet av tillämnad ny lagstiftning om skydd mot ohälsa och olycksfall i arbete. Förslag härutinnan har ävenledes framlagts av arbetarskyddskommittén. Proposition i lagstiftningsärendet, vilket är av betydande omfattning, kan icke föreläggas innevarande riksdag. Vid sådant förhållande kan ej heller på kommitténs organisationsbetänkande grundad proposition nu framläggas.

Riksförsäkringsanstalten har i skrivelse den 27 augusti 1946 gjort framställning om anslag för budgetåret 1947/48. Yttranden häröver ha avgivits av statskontoret och allmänna lönenämnden.

I avvaktan på prövningen av frågan om omorganisation av tillsynen å arbetarskyddslagstiftningen har det ansetts böra undersökas, huruvida under budgetåret 1947/48 viss provisorisk förstärkning av den nuvarande organisationen borde vidtagas. Utredning härutinnan har inom socialdepartementet verkställts av yrkesinspektören Hilding Starland såsom tillkallad sakkunnig. Starland har upprättat en den 14 februari 1947 dagtecknad promemoria i ämnet, i det följande kallad departementspromemorian. Promemorian berör yrkesinspektionen och riksförsäkringsanstaltens arbetarskyddsbyrå. Yttranden över promemorian ha avgivits av riksförsäkringsanstalten, statskontoret och allmänna lönenämnden.

Jag anhåller att nu till fortsatt behandling få upptaga berörda anslagsfrågor.

Då definitivt förslag till nya bestämmelser i anledning av den av statsmakterna i princip beslutade allmänna löneregleringen ännu icke föreligger, torde, såsom skett i statsverkspropositionen, nuvarande lönegrads- och löneklassbeteckningar få användas även i förevarande proposition. Likaså torde vid beräkningen av anslagsposterna i statsverkspropositionen angivna provisoriska grunder få tillämpas.

II. Avlöningsanslaget.

A. Personalfrågor.

1. Anstalten utom arbetarskyddsbyrån.

Anstaltens förslag.

I sin skrivelse den 27 augusti 1946 har riksförsäkringsanstalten till en början lämnat vissa statistiska uppgifter till belysande av omfattningen av anstaltens verksamhet. Efter under hand gjorda kompletteringar kunna nämnda uppgifter sammanställas till följande tablå.

	1944	1945	1946
I anstaltens arbetsgivarförteckningar uppförda arbetsgivare omkring	780 000	790 000	— ¹
Inkomna anmälningar om olycksfall, som drabbat i anstalten försäkrade arbetare	149 542	160 833	172 128
Därav anmälningar om olycksfall, som drabbat statsarbetare	22 470	25 253	23 931
Ärenden jämlikt lagen den 14 juni 1929 om försäkring för vissa yrkessjukdomar	1 959	3 203	2 830
Inkomna framställningar jämlikt förordningen den 18 juni 1927 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring	9 958	6 467	3 165
Ärenden jämlikt förordningen den 28 juni 1941 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under hemvärnstjänstgöring	367	198	97
Ärenden jämlikt förordningen den 28 juni 1941 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civiltjänstväret	148	69	21

¹ Uppgift härom kan ännu icke lämnas.

Riksförsäkringsanstalten framhåller, att nedgången av antalet yrkessjukdomsfall väsentligen torde hänföra sig till en minskning av antalet fall av gengasförgiftning.

Anstalten anför vidare, att tillbakagången i antalet nytillkommande militärer ersättningsärenden gjort det möjligt att reducera personalbeståndet å tredje skaderegleringsbyrån med ett 20-tal befattningshavare. Å andra sidan hade den fortgående ökningen i verksamheten enligt 1916 års olycksfallsförsäkringslag och 1929 års lag om försäkring för vissa yrkessjukdomar nödvändiggjort en utökning av personalen främst å första skaderegleringsbyrån och försäkringsbyrån. Ett ökat personalbehov hade i viss mån föranletts jämväl av den vid rådande läge å arbetsmarknaden starka omsättningen av personal, vilken medfört att antalet befattningshavare med bristande rutin och till följd därav otillräcklig effektivitet i arbetet numera vore betydligt större än tidigare. På grund av dessa omständigheter hade trots nedskärningen av militärer ersättningsbyråns personal och oaktat anstalten i görligaste mån sökt tillvarataga olika möjligheter till rationalisering av arbetet en viss ökning av det totala personalbeståndet icke kunnat undvikas under det gångna året.

Riksförsäkringsanstalten anser någon nämnvärd ytterligare minskning i antalet nya militärer ersättningsärenden icke vara att vänta.

Rörande verksamheten enligt 1916 års olycksfallsförsäkringslag och 1929 års lag om försäkring för vissa yrkessjukdomar uttalas i skrivelsen, att omfattningen av denna verksamhet givetvis vore beroende av det allmänna ekonomiska läget. Därest en avmattning i den nuvarande högkonjunkturen skulle inträda, kunde detta beräknas medföra, att stegringen i antalet skadeanmälningar från enskilda arbetsgivare upphörde eller förbyttes i en nedgång. En dylik nedgång kunde emellertid väntas komma att i stort sett motvägas av en under sådana förhållanden sannolik ökning av antalet anmälningar rörande olycksfall bland statens arbetare. Anledning att räkna med en minskning av arbetsbördan i nu ifrågavarande avseende syntes därför icke föreligga.

Riksförsäkringsanstalten har med hänsyn till det anförda funnit sig böra utgå från att arbetsbördan under budgetåret 1947/48 icke kommer att bli mindre än under det gångna budgetåret.

Anstalten erinrar ytterligare, att ett omfattande förslag rörande ändringar i personalstaten framlades i anslagsframställningen för budgetåret 1945/46. Chefen för socialdepartementet uttalade härom bland annat, att vid ställningstagande till förslagen hänsyn borde tagas till de konsekvenser, som det av socialvårdskommittén framlagda förslaget om samordnande av den sociala olycksfallsförsäkringen och sjukförsäkringen kunde komma att medföra med avseende å anstaltens organisation och personalbehov. Kommittén hade diskussionsvis förordat att, sedan den nya sjukförsäkringsorganisationen någon tid varit i verksamhet, å sjukkassorna skulle överflyttas uppgiften att utbetala sjukhjälp i anledning av olycksfall i arbete under viss kortare tid efter olycksfallets inträffande. Vid genomförande av en sådan anordning skulle — anförde departementschefen — riksförsäkringsanstalten befrias från ett stort antal skadefall, vilket kunde antagas inverka minskande på personalbehovet å anstaltens första skaderegleringsbyrå. Anstalten hade emellertid påpekat, att å andra sidan ett realiserande av den förordade samordningen skulle medföra ökat personalbehov för försäkringsbyrån. Ehuru relativt lång tid kunde beräknas förflyta, innan samordningen mellan olycksfalls- och sjukförsäkringen kunde bli genomförd i praktiken, syntes enligt departementschefens mening försiktigheten dock bjuda att första skaderegleringsbyrån lämnades utanför de ifrågasatta löneregleringarna.

Anstalten fortsätter.

Några av de förslag, som nu framläggas, avse befattningar å första skaderegleringsbyrån. Såsom anstalten framhållit i sitt utlåtande den 4 oktober 1944 över socialvårdskommitténs betänkande med utredning och förslag angående allmän sjukförsäkring hyser anstalten för sin del den uppfattningen, att en samordning mellan sjukförsäkringen och den sociala olycksfallsförsäkringen bör komma i fråga allenast under förutsättning, att under den karenstid, som i dylikt fall sannolikt skulle komma att gälla för olycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringens tillämpning, ersättning vid olycksfall i arbete och yrkessjukdom bestämmes skola i fråga om såväl sjukpenning som sjukvårdsersättning utgå efter samma grunder som enligt sjukförsäkringen. Med den utformning den sistnämnda skulle komma att erhålla enligt alternativ II i det inom socialdepartementet utarbetade sjukförsäkringsförslaget, lär man icke kunna räkna med att nämnda förutsättning skall vara för handen. Socialvårdskommittén har också i sitt i maj 1946 avgivna betänkande angående folkpen-

sioneringens administrativa handhavande m. m. uttalat, att vid en lösning i enlighet med det förslag till proposition angående sjukförsäkring, som förelagts lagrådet för granskning, möjligheter att i någon större omfattning åstadkomma en närmare samordning mellan sjukförsäkringen och den sociala olycksfallsförsäkringen icke torde förefinnas. På grund av vad här anförts anser anstalten för sin del icke längre skäl föreligga att alltjämt låta första skaderegleringsbyrån intaga en undantagsställning. Då emellertid frågan om den förenämnda samordningen icke definitivt lösts, har anstalten dock ansett sig i detta sammanhang böra inskränka sig till att föreslå inrättandet av tjänster å byrån endast i de fall, där särskilda skäl tala för mera omedelbara åtgärder.

Härefter upptager anstalten frågan om personalorganisationen å de olika byråerna.

Med avseende å *administrativa byrån* föreslår anstalten, att en förste byråsekreterare i lönegrad Eo 24, vilken har till uppgift att handlägga bland annat anstaltens organisationsfrågor, uppflyttas till lönegrad Eo 26. Efter att ha erinrat om att befattningens inrättande föreslagits av anstalten i dess anslagsframställning för budgetåret 1945/46 anför anstalten.

Anstaltens förslag vann Kungl. Maj:ts och riksdagens gillande. Under erinran att besparingsberedningen framhållit, att anstalten vore av den storlek, att en tjänsteman borde helt avdelas för de organisatoriska frågorna, uttalade dock chefen för socialdepartementet, att han icke kunnat undgå att hysa en viss tvekan om lämpligheten att förena behandlingen av frågorna rörande anstaltens organisation och personal med den av anstalten föreslagna förste byråsekreterarebefattningen i lönegraden Eo 24.

Till innehavare av befattningen har utsetts en för handläggning av organisationsfrågor och därmed sammanhängande spörsmål speciellt utbildad tjänsteman hos anstalten, vilken befattningshavare under längre tid bland annat deltagit i de av besparingsberedningen anordnade undersökningarna.

Erfarenheten under den tid, som förflutit sedan befattningen tillkom, har visat den stora betydelsen av densamma. Innehavaren av befattningen har under nämnda tid till övervägande delen varit sysselsatt med handläggning av ärenden rörande anstaltens organisation och personalbehov samt endast i begränsad omfattning tagits i anspråk för andra administrativa uppgifter. Det kan förutses att hans tid i fortsättningen i än högre grad kommer att upptagas av förstnämnda slag av ärenden.

Till följd av arten och omfattningen av riks-försäkringsanstaltens verksamhet uppkommer inom anstalten en mängd organisatoriska spörsmål av skiftande och ofta mycket komplicerad natur. Med hänsyn härtill räknade anstalten redan från början med att den nya befattningen skulle bliva av mycket kvalificerad och krävande beskaffenhet och fann starka skäl tala för att befattningen omedelbart placerades i 26 lönegraden. När anstalten det oaktat nöjde sig med att föreslå tjänstens placering i 24 lönegraden, skedde detta emedan anstalten ansåg sig böra avvakta någon tids erfarenhet. Numera har erfarenheten bestyrkt, att de med befattningen förenade uppgifterna — såväl de organisatoriska och därmed sammanhängande som de övriga — äro av sådan beskaffenhet, att en placering av befattningen i 26 lönegraden bör äga rum. Även med hänsyn till vikten av att vid befattningen mera varaktigt kunna binda en väl kvalificerad kraft är det angeläget, att befattningen hänföres till nämnda högre lönegrad.

Anstalten framhåller slutligen, att motsvarande befattningar hos statens organisationsnämnd och postverket från och med budgetåret 1946/47 placerats i 26 lönegraden.

I personalförteckningen för riksförsäkringsanstalten har upptagits bland annat en ordinarie befattning såsom materialförvaltare. Genom beslut av 1936 års riksdag flyttades befattningen, som då var placerad i 12 lönegraden, till 14 lönegraden. I betänkande angående revision av tjänsteförteckningen, avgivet den 21 maj 1941 av inom finansdepartementet tillkallade sakkunniga, anförde dessa, att de funnit arbetsuppgifterna för materialförvaltaren hos riksförsäkringsanstalten, sedda i förhållande till åliggandena för befattningshavare med jämförlig ställning hos andra verk — och då även affärsverken — icke vara av den kvalificerade art, att befattningens placering i lönegraden A 14 borde bibehållas. Inplacering i 12 lönegraden syntes utgöra en riktigare avvägning. De sakkunniga föreslog, att befattningen nedflyttades till sistnämnda lönegrad.

På förslag av Kungl. Maj:t i proposition nr 225/1942 beslöt därefter riksdagen, att tjänsten skulle hänföras till lönegrad A 12. I samband härmed överfördes materialförvaltartjänsten i lönegrad A 14 på övergångsstat. Sedan innehavaren av den på övergångsstat upptagna befattningen numera avgått med pension, hemställer anstalten, att tjänsten uppflyttas till 14 lönegraden.

I skrivelsen framhålles, att förvaltarens uppgifter väsentligen avsåge tillsyn över anstaltens lokaler och dessas uppvärmning m. m., vård av anstaltens inventarier och materiel, tillsyn över adressmaskin ävensom över arkiven och telefonväxeln m. m. samt föredragning för byråchefen på administrativa byrån. Antalet personer, som vore underställda förvaltaren, utgjorde: å förvaltarexpeditionen och i förrådet 6, i arkivet 2, i telefonväxeln 4 och i hissen 1, vartill komme 1 maskinist och portvakt samt 26 städerskor. Sedan år 1936 hade arbetet avsevärt ökats genom utvidgning av anstaltens personal och lokaler. Arbetsuppgifterna syntes anstalten väl tåla en jämförelse med åliggandena för materialförvaltaren och övervakmästaren vid riksdagens hus, vilken vore placerad i 16 lönegraden.

Slutligen föreslår anstalten ändrad löneställning för den befattningshavare, som förestår anstaltens postexpedition. Härom anföres.

På grund av den stora omfattningen av riksförsäkringsanstaltens korrespondens — under år 1945 icke mindre än 474 565 inkommande och 637 676 utgående postförsändelser — har det sedan länge varit erforderligt med en särskild postexpedition. Å denna öppnas och ankomststämplas den inkommande posten samt kuverteras den avgående. I samband med ankomststämplingen av den inkommande posten uppsorteras större delen av densamma byråvis för att därefter direkt tillställas de olika byråerna. Endast en mindre del överlämnas till anstaltens registrator för sortering. Expeditionens personal ombesörjer bland annat även de dagligen förekommande transportererna av remissärenden till och från försäkringsrådet samt antecknar i anslutning därtill till rådet översända skadeärenden.

Såsom chef för expeditionen fungerar en expeditionsvakt i lönegraden A 7 och som dennes närmaste man en expeditionsvakt i 5 lönegraden. Den övriga fasta personalen utgöres normalt av 3 å 4 yngre expeditionsvakter i lägre lönegrad. Under någon timmes tid på morgonen efter den första postens ankomst samt under ungefär lika lång tid på eftermiddagen före avsändandet av den avgående posten sysselsättes å expeditionen därjämte flertalet av de expeditionsvakter, som eljest ha till huvuduppgift att ombesörja transport av hand-

lingar inom anstaltens lokaler. Härvid uppgår personalen till omkring 15 personer.

Ledningen av arbetet å expeditionen utgör en ansvarsfull uppgift. På grund av det stora antalet postförsändelser — en stor procent av dessa innehålla ett flertal handlingar — måste, om felexpedieringar skola kunna undvikas, en detaljerad arbetsfördelning iakttagas, vilken förutsätter noggrann övervakning från föreståndarens sida. En dylik övervakning nödvändiggöres också av att kontanta medel, postremissväxlar och checker i icke obetydlig omfattning inkomma i vanliga brevörsändelser. Jämväl uppsorteringen av den inkommande posten ställer stora krav på föreståndaren.

Befattningen såsom föreståndare för expeditionen var intill den 1 juli 1945 placerad i lönegraden Eo 7. På därom av anstalten gjord framställning överfördes befattningen från och med nämnda dag på ordinarie stat med placering i lönegraden A 7.

Anstalten hemställer, att ifrågasvarande befattning hänföres till lönegrad A 9 med benämning postexpeditionsföreståndare.

Å försäkringsmatematiska och statistiska byrån tjänstgöra — förutom byråchefen — 1 förste aktuarie (A 26), 2 aktuarier (A 21), 1 förste kontorsskrivare (A 17) samt ett antal befattningshavare i biträdesgrad. Anstalten föreslår, att en av aktuariefattningarna ändras till förste aktuarietjänst i lönegrad A 24. Härvid framhålles, att den i samband med den allmänna ökningen i anstaltens verksamhet inträdda stegringen av arbetsbördan på ifrågasvarande byrå medfört, att den ene av de två aktuarierna måst anförtros vissa arbetsuppgifter av betydligt mer kvalificerad natur än som svarade mot dennes tjänsteställning. Arbetsuppgifterna angivas vara följande:

1) Utförande av grundläggande beräkningar för den årligen återkommande allmänna revisionen av premiesatser för försäkringar enligt olycksfallsförsäkringslagen, vilket arbete innebär att på grundval av tillgänglig olycksfallsstatistik, bokföringen, iakttagelser beträffande olycksfallsriskens och ersättningskostnadernas utveckling även under den tid, för vilken någon statistik ännu ej finnes, samt med hänsynstagande till ränteutveckling, konjunkturer, eventuella lagändringar och överhuvudtaget alla förhållanden, som kunna antagas inverka på försäkringens ekonomi, uppgöra förslag till premietariffer för nästföljande år för försäkring av såväl större som mindre arbetsgivares arbetare.

2) Handläggande av sådana ärenden, avseende premiesatser samt i övrigt grunder för avgiftsberäkning, vilka föranledas av från försäkringstagare inkomna framställningar om premiesänkning, eller om utförligare motivering till vidtagen premieförhöjning eller om premielindring på grund av åtaganden att bekosta vissa ersättningar etc.

3) Förberedande arbete för den årliga granskningen av premiesatser för större företag.

4) Meddelande på begäran av uppgifter ur den allmänna olycksfallsstatistiken eller ur specialutredningar.

5) Behandling av från ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolag inkomna anmälningar om delägares inträde i eller utträde ur bolagen samt ombesörjande av sådana därmed sammanhängande undersökningar och åtgärder som med hänsyn till av riksförsäkringsanstalten meddelade föreskrifter kunna erfordras.

6) Verkställande av olika slags utredningar, nämligen *dels* sådana, som — utöver de till den förutberörda tariffrevisionen hörande — erfordras tid efter annan till ledning för premieberäkningen, exempelvis för uppskattningar av löner och naturaförmåner i vissa yrken, *dels* sådana av skiftande art, vilka kunna föranledas av olika omständigheter.

Anstalten uttalar i anslutning härtill, att de angivna arbetsuppgifterna i så stor omfattning hade karaktären av självständigt, högt kvalificerat utredningsarbete och jämväl i övrigt erfordrade en så mångsidig kunnighet och sådan omdömesförmåga, att de måste anses ligga på ett väsentligt högre plan än sådana göromål, som normalt åvilade befattningshavare i 21 lönegraden.

För statistiken erforderliga uppgifter rörande av anstalten reglerade olycks- och yrkessjukdomsfall införas efter hand som ärendena slutreglerats i särskilda liggare, anordnade på sätt som erfordras för fortsatt maskinell bearbetning. Med detta arbete sysselsätts i regel 9 befattningshavare, av vilka 1 kanslibiträde i A 7, 3 kontorsbiträden i A 4 och 5 kontorsbiträden i Eo 4. Kanslibiträdet och ett kontorsbiträde i A 4 äro avdelade för handhavande av liggarna över invaliditets- och dödsfall på grund av olycksfall m. m. Ett kontorsbiträde i A 4 fungerar som arbetsledare för de övriga med övergående skador sysselsätta befattningshavarna. Sistnämnda biträde föreslås nu till erhållande av kanslibiträdestjänst i lönegrad A 7. Anstalten framhåller, att befattningshavaren utöver sin uppgift såsom arbetsledare, även hade att bland annat personligen syssla med yrkessjukdomsfallen, vilken uppgift ställde särskilt stora krav på noggrannhet och omdöme. Antalet sådana fall hade på grund av lagändringar starkt ökats. Innehavaren av ifrågavarande befattning hade av anstalten förordnats att från och med den 1 februari 1946 tills vidare bestrida göromål, som eljest åvilade befattningshavare i 7 lönegraden.

Med avseende å *första skaderegleringsbyrån* föreslås uppflyttning av följande befattningshavare, nämligen 1 byråsekreterare (Eo 21) till förste byråsekreterare (Eo 24), 2 kontorsskrivare (A 15) till förste kontorsskrivare (Eo 17), 1 kanslibiträde (A 7) till kansliskrivare (Eo 11), 2 kontorsbiträden (A 4) för aktsortering, 1 kontorsbiträde (A 4) å sjukpenningcentralen och 1 kontorsbiträde (A 4) å läkarvårdscentralen till kanslibiträden (Eo 7) samt 1 kanslibiträde (Eo 7) och 4 kontorsbiträden (A 4) å granskningscentralen till kontorist (Eo 9) respektive kanslibiträden (Eo 7).

Vad angår förslaget om anställande av ytterligare en förste byråsekreterare erinrar anstalten, att för budgetåret 1944/45 önskemål framfördes om ökning av antalet förste byråsekreterare, vilket då uppgick till 3, med 2 nya befattningshavare. Anstalten hade avsett att därigenom möjliggöra effektivare utbildning, ledning och kontroll av byråns personal. Byrån skulle i samband med personalökningen indelas i 1 kansli och 4 skadeavdelningar, var och en under ledning av en förste byråsekreterare. Den å kansliet placerade förste byråsekreteraren skulle under byråchefen bland annat handlägga å byrån ankommande personalärenden för byråns personal, omkring 140 personer, samt vara chef för den för byrån gemensamma kontorspersonalen, handhava den mera allmänna och grundläggande utbildningen av personalen och därvid från tid till annan anordna kurser för olika grupper av byråns personal, utarbeta arbetsinstruktioner, handlägga organisatoriska frågor, tillse att erforderliga åtgärder vidtoges, då nya författningar berörande byråns verksamhet komme till, verkställa erforderliga utredningar i principiella frågor rörande skaderegleringen m. m. Skadeavdelningarnas personal skulle som regel komma att genomsnittligt utgöras av 1 sekreterare, 2 notarier, 2 amanuenser samt erfor-

derligt antal tjänstemän i lägre grad. Ärendena å varje avdelning skulle i första hand prövas av notarierna med biträde av amanuenser och lägre tjänstemän. I den mån ett ärende visat sig vara av svårbedömd beskaffenhet, skulle detsamma hänskjutas till sekreteraren. Ärenden av principiell natur, särskilt tveksamma fall m. m. skulle av denne föredragas för byråchefen. I egenskap av arbetsledare skulle det åligga sekreteraren att tillse, att arbetet fördelades på lämpligaste sätt, att hålla ständig kontakt med avdelningens samtliga tjänstemän och följa deras arbete genom granskning av utgående post samt — i viss omfattning — deras beslut i skadeärendena.

I anledning av vad sålunda föreslagits uttalade föredragande departementschefen, att personalen i sekreterare- och notariegraderna icke syntes vara tillräcklig för att på tillfredsställande sätt fullgöra densamma åvilande göromål. En utökning av densamma borde därför äga rum. Med hänsyn till ett av statens organisationsnämnd gjort uttalande rörande behovet av en organisatorisk undersökning i fråga om de mer krävande uppgifterna borde emellertid enligt departementschefens mening personalökningen för det dåvarande begränsas till en befattningshavare i lönegrad Eo 24. Vad departementschefen förordat godkändes av riksdagen.

Härefter anför anstalten.

Genom att anstalten erhöll endast en av de två förste byråsekreterarebefattningar, varom anstalten hemställde, ha möjligheterna att på ett effektivt sätt genomföra föreslagen organisation av byrån försvårats. Provisoriskt har den anordningen vidtagits att åt en byråsekreterare uppdragits att bestrida göromål, som eljest ankomma på förste byråsekreterare. Uppenbarligen kan emellertid denna anordning icke fungera tillfredsställande, då ju sistnämnda befattningshavare enligt sakens natur icke kan erhålla samma auktoritet som en innehavare av egen befattning såsom förste byråsekreterare. Det är av synnerlig vikt, att det år 1944 framförda förslaget genomföres i sin helhet och detta så mycket mera som antalet anmälda olycksfall därefter ökats.

Rörande arbetsbördans ökning meddelas, att under åren 1942—45 antalet inkomna anmälningar om olycksfall utgjort respektive 116 860, 130 163, 127 072 och 135 580 samt antalet inkomna anmälningar om yrkessjukdomar respektive 517, 647, 1 635 och 2 664. I skrivelsen framhålles, att någon tendens till nedgång i antalet olycksfallsanmälningar hittills icke förmärkts. Under månaderna januari—juli 1946 hade sålunda antalet olycksfallsanmälningar uppgått till 82 920 mot 72 200 under motsvarande tid år 1945. Antalet under de sju första månaderna år 1946 anmälda fall av yrkessjukdom uppvisade någon minskning i det att detsamma utgjorde 1 440 mot 1 514 under motsvarande tid föregående år. Anledningen härtill syntes väsentligen vara en minskning i antalet anmälda fall av gengasförgiftning.

Beträffande förslaget om uppflyttning av två kontorsskrivare (A 15) till förste kontorsskrivare (Eo 17) erinrar anstalten till en början, att i 1944 års statskrivelse hemställdes om uppflyttning av 10 kontorsskrivare (A 15) till förste kontorsskrivare (A 17), av vilka 2 å första skaderegleringsbyrån. Departementschefen, som fann anstaltens förslag alltför vittgående, förklarade sig vid genomgång av de till uppflyttning föreslagna kontorsskrivarnas arbets-

uppgifter ha funnit, att tre av dem — en å administrativa byrån, en å försäkringsmatematiska och statistiska byrån samt en å försäkringsbyråns försäkringsavdelning — hade uppgifter av den kvalitativa art, att de borde — med tillämpning av vissa angivna allmänna principer för anslagsframställningens bedömande — framför de övriga ifrågakomma till uppflyttning.

Rörande de göromål, som åvila nu ifrågavarande befattningshavare, anföres.

Den ene av befattningshavarna tjänstgör såsom närmaste man till byråsekreterare å skaderegleringsgrupp och fullgör därvid göromål motsvarande dem som eljest i regel åvila förste amanuens å byrån. Han biträder sålunda i viss omfattning vid prövningen av inkommande anmälningar om olycksfall i arbete samt beslutar därvid självständigt i fullt klara fall om utgivande av ersättning. Han fastställer vidare ifråga om flertalet av de på vederbörande grupp ankommande skadeärendena den årliga arbetsförtjänst, som skall läggas till grund för sjukpenningen, samt verkställer i förekommande fall enligt byråsekreterares bestämmande utredning, huruvida olycksfall inträffat i arbete, om olycksfallsskada föreligger m. m. Det åligger även denne tjänsteman att — eventuellt efter utredning — för anstaltens läkare föredraga medicinskt tveksamma fall. Nu anförda göromål förutsätta bland annat god kännedom om den synnerligen inveklade olycksfallsersättningspraxis, som under årens lopp utbildats genom försäkringsrådets utslag och anstaltens egna beslut.

Jämväl den andre kontorsskrivaren har tidigare tjänstgjort såsom biträde åt byråsekreterare å skaderegleringsgrupp samt därvid utfört enahanda göromål som den förstnämde kontorsskrivaren. Numera är han tills vidare till tjänstgöring placerad å Stockholmsgruppens expedition för allmänheten. Han har därvid att bland annat mottaga besök av allmänheten, besvara förfrågningar och verkställa utredningar i olycksfallsärenden genom muntliga förhör. Han äger befogenhet att i klara fall själv besluta om utgivande av ersättning till skadad person, som infinner sig å expeditionen för att uppbära ersättning, samt att bestämma den skadades årliga arbetsförtjänst.

I fråga om förslaget om inrättande av en kansliskrivartjänst (Eo 11) anför anstalten.

Expeditionsgöromålen å första skaderegleringsbyrån utföras av ett hundratal kvinnliga befattningshavare i biträdesgrad. Göromålen äro numera till övervägande delen organiserade i huvudsaklig överensstämmelse med det förslag, som på sin tid framlades av besparingsberedningen. För att organisationen skall fungera så effektivt som möjligt kräves ett ständigt och intresserat övervakande av expeditionsarbetet. Enär förste byråsekreteraren å kansliet, vilken närmast under byråchefen har ansvaret för bland annat detta arbetes behöriga gång, icke ensam kan medhinna övervakningen i sin helhet, är det nödvändigt att denne erhåller biträde av en med expeditionsarbetet väl förtrogen befattningshavare. För närvarande har uppdragits åt ett kansli-biträde, som tillika är föreståndarinna för byråns akcentral, att mot uppbärande av vikariatsersättning såsom vid förordnande i 11 lönegraden biträda nämnde förste byråsekreterare vid planering och tillsyn av expeditionsarbetet. Hon har därvid bland annat att biträda vid den fördelning av viss biträdespersonal de olika avdelningarna emellan som i regel dagligen föranledes av inträffade sjukdomsfall och ledigheter av andra orsaker, att i samverkan med avdelningsföreståndariorna noga följa arbetsmängdens växlingar å de olika avdelningarna samt till personalsekreteraren avgiva de förslag, vartill dessa växlingar kunna föranleda, att uppmärksamma huruvida förenklingar i arbetet

kunna vidtagas samt avgiva förslag härom samt att på uppdrag av personalsekreteraren verkställa smärre utredningar om arbetet.

Anstalten uttalar, att ifrågavarande arbetsuppgifter — göromålen såsom föreståndarinna för aktecentralen däri inbegripna — kunde motivera högre löneställning än 11 lönegraden. Anstalten ville dock för närvarande endast föreslå inrättande av en tjänst i nämnda lönegrad.

Förslaget om uppflyttning av två kontorsbiträdesbefattningar, avsedda för aktsortering, till kanslibiträdestjänster motiveras på följande sätt.

För inkomna olycksfallsanmälningar uppläggas särskilda akter, som efter vissa grunder fördelas på åtta olika skaderegleringsgrupper. I dessa akter samlas allt — läkarintyg, korrespondens m. m. — som angår det särskilda olycksfallet. För varje grupp finnes en befattningshavare för aktsortering. Denna innefattar genomgång av varje till gruppen hörande skadeakt, som varit under behandling i något avseende, för bedömande huruvida alla vederbörliga åtgärder vidtagits eller om ärendet skall överlämnas till annan befattningshavare för ytterligare åtgärd. I sistnämnda fall åligger det befattningshavaren att ombesörja, att ärendet blir handlagt. Denna anordning avser främst att förebygga, att skadeakt lämnas till förvaring å byråns aktecentral utan att allt är i sin ordning ur skaderegleringssynpunkt. För expeditionsarbetets behöriga gång är dessa befattningshavares arbete av grundläggande betydelse. Sorteringen utföres av kanslibiträden (ett för varje grupp). För två av grupperna saknas dock kanslibiträdesbefattning, varför aktsortererskorna å dessa grupper — två kontorsbiträden (A 4) — förordnats att bestrida göromål, som eljest tillkomma befattningshavare i 7 lönegraden. Två extra ordinarie kanslibiträdesbefattningar böra avses för nu nämnda arbetsuppgifter.

Å första skaderegleringsbyrån finnes en central för uträkning av sjukpenningbelopp och en central för uträkning av läkarvårdsersättningar. Såsom ledare för centralerna tjänstgöra två kontorsbiträden (A 4) vilka förordnats att bestrida göromål, som eljest ankomma på befattningshavare i 7 lönegraden. För dessa biträden anser anstalten, att befattningar i lönegrad Eo 7 böra inrättas. Anstalten framhåller, att på befattningshavarna särskilda krav måste ställas i avseende på allmän duglighet samt förmåga att övervaka och leda arbetet.

Till stöd för förslaget om inrättande av 1 kontoristbefattning (Eo 9) och 4 kanslibiträdesbefattningar (Eo 7) å granskningcentralen anföres.

Som ett led i strävandena att medelst, bland annat, organisatoriska åtgärder nedbringa kostnaderna för skaderegleringsarbetet, överfördes från och med den 19 november 1945 arbetet med granskning av utanordningar, avseende sjukpenning och ersättningar för läkarvård, från befattningshavare i kontorsskrivar- och amanuensställning till biträdespersonal. Uppgifterna sammanfördes till en granskningcentral. Antalet befattningshavare å centralen är 5, varav 1 såsom ansvarig ledare för centralen förordnats att bestrida göromål, som eljest ankomma på befattningshavare i 9 lönegraden. De 4 övriga ha erhållit motsvarande förordnande i 7 lönegraden. Granskningsarbetet är synnerligen ansvarsfullt och krävande samt fordrar väl dokumenterad erfarenhet och arbetsförmåga. Den genomförda organisationen, varigenom en icke oväsentlig besparing i administrationskostnaderna kunnat åvägbringas, har befunnits ändamålsenlig och effektiv. Befattningshavarnas löneställning bör därför få en fastare utformning och de nämnda vikariatsförordnandena utbytas mot extra ordinarie tjänster i motsvarande lönegrader.

Vidkommande *andra skaderegleringsbyrån* begär anstalten allenast, att för en från annan byrå provisoriskt överförd befattningshavare i lönegrad Eo 20 skall inrättas en stadigvarande tjänst i lönegrad Eo 21. Överflyttningen medgavs av Kungl. Maj:t genom beslut den 14 december 1945. Befattningshavaren avsågs att tjänstgöra å avdelningen för statens arbetare. Anstalten framhåller, att erfarenheten under den tid, som förflutit efter överflyttandet, bestyrkt behovet av befattningen å avdelningen. Det kunde med säkerhet beräknas, att behovet komme att kvarstå även i fortsättningen. Då de göromål, som ankomme på innehavaren av befattningen, i kvalitativt hänseende på intet sätt skilde sig från göromål, som åvilade befattningshavare i 21 lönegraden, hemställde anstalten, att befattningen måtte placeras i lönegrad Eo 21.

Försäkringsbyrån har till uppgift bland annat att förskaffa riksförsäkringsanstalten kännedom om landets samtliga arbetsgivare och att registrera dessa. Vidare åligger det byrån att fastställa och påföra försäkringsavgifter för arbetsgivare med försäkring i anstalten samt att ombesörja övriga härmed förenade försäkringsgöromål ävensom att bedriva olycksfallsförebyggande verksamhet bland sistnämnda arbetsgivare. Å byrån verkställas även granskning ur vissa formella och tekniska synpunkter av inkommande anmälningar om olycksfall i arbete och yrkessjukdom.

Byrån har en personal av omkring 240 befattningshavare. Den är i organisatoriskt avseende uppdelad i fyra huvudavdelningar, nämligen försäkringsavdelningen, registeravdelningen, tekniska avdelningen och premiesättningsavdelningen. Förstnämnda tre avdelningar äro i sin tur uppdelade i underavdelningar. Enligt vad anstalten i anslagsframställningen uttalar har den allmänna ökningen av anstaltens verksamhet berört icke blott skaderegleringsbyråerna utan i hög grad även försäkringsbyrån. Till belysande av arbetsbördans utveckling anföras följande siffror.

Ärendets art	År 1927	År 1935	År 1940	År 1945
1. Antal i arbetsgivarförteckningarna upptagna arbetsgivare	403 000	607 000	726 000	780 000
2. Påförda försäkringsavgifter, inkl. tilläggsavgifter, för mindre arbetsgivare, omkring kronor.....	2 500 000	4 480 000	5 534 000	6 086 000
3. Infutna försäkringsavgifter, inkl. tilläggsavgifter, påförda större arbetsgivare, omkring kronor.....	6 330 000	10 540 000	17 287 000	21 084 000
4. Antal inkomna dagsverks- och löneuppgifter för större arbetsgivare	31 303	46 278	49 864	53 038
5. Antal inkomna övriga diarieförda handlingar	69 408	97 826	119 207	127 497
6. Antal debiteringsärenden avseende för betalning i samband med kronouppbörd påförda försäkringsavgifter	348 000	548 000	645 000	692 000
7. Antal debiteringsärenden avseende i annan ordning påförda försäkringsavgifter	37 000	50 040	61 829	60 504
8. Antal formellt och tekniskt granskade anmälningar om olycksfall och yrkessjukdom	34 112	83 045	102 153	138 244

I anslutning till dessa siffror yttrar anstalten, att en mot arbetsbördans stegring svarande förstärkning i personalutrustningen icke erhållits. Visserligen hade utökning av personalbeståndet företagits, men denna hade huvudsakligen avsett amanuenspersonal samt skriv- och kontorsbiträden. Till följd av denna utveckling hade, såsom anstalten vid skilda tillfällen framhållit, en kännbar brist på befattningar i 21 och högre lönegrader samt i de högre biträdesgraderna uppstått.

Försäkringsavdelningen är indelad på två sektioner: debiteringssektionen och korrespondenssektionen.

Anstalten föreslår följande ändringar å debiteringssektionen, nämligen uppflyttning av 1 aktuarie (A 21) till förste aktuarie (A 24), inrättande av 1 aktuarietjänst (Eo 21), uppflyttning av 2 kanslibiträden (Eo 7) till kontorister (Eo 9), av 1 kontorsbiträde (A 4) till kanslibiträde (A 7) samt av 2 kontorsbiträden (Eo 4) till kanslibiträden (Eo 7).

Den aktuarie, vilken enligt anstaltens hemställan skulle bli förste aktuarie, förestår debiteringssektionen. Ställningen av aktuarie tillkommer även föreståndaren för korrespondenssektionen. Framställning om uppflyttning av förstnämnda tjänst hade gjorts redan tidigare — senast i statskrivelsen för budgetåret 1945/46 — men hade då icke vunnit bifall. Till stöd för det nu änyo framförda förslaget härom hänvisar anstalten till arten av de på sektionen ankommande arbetsuppgifterna. Till dessa hörde att granska dagsverks- och löneuppgifter, att fastställa den lönesumma, efter vilken försäkringsavgift skall utgå, att med ledning av lönesumman och förut bestämd premiesats uträkna försäkringsavgift ävensom bestämma förvaltningsbidrag, att övervaka, att föreskrivna avgiftsbetalningar fullgöras samt att handlägga ärenden avseende klagomål över påförda avgifter m. m. Anstalten upplyser, att personalen å sektionen omfattade ett 50-tal befattningshavare, av vilka 4 aktuarier och 1 amanuens. På den aktuarie, vilken fungerade såsom föreståndare, ankomme bland annat — förutom ledningen av arbetet å sektionen — att besluta i ett stort antal ärenden, som tjänstemännen å sektionen föredroge för honom, och att för avdelningschefen respektive byråchefen själv föredraga vissa ärenden. Av anstaltens beslut och försäkringsrådets utslag samt av rådets direktiv i övrigt föranledda ändringar i praxis hade, enligt vad anstalten påpekar, medfört, att ärenden inom sektionen under senare år blivit alltmera svårbehandlade.

Den av anstalten föreslagna nya aktuariefattningen i lönegrad Eo 21 motiveras under hänvisning till den stegrade arbetsbördan å sektionen.

Ett av de två kanslibiträden (Eo 7), som föreslås uppflyttade till kontorister (Eo 9), förestår ett diarium för debitering av försäkringsavgifter. Befattningshavaren har bland annat — med hjälp av ett annat biträde — att verkställa erforderliga anteckningar i diariet, att genomgå till diariet inkommande dagsverks- och löneuppgifter och avgöra, huruvida de kunna behandlas i vanlig ordning eller böra bli föremål för särskild åtgärd, samt att genom anteckningar i diariet om försäkringsavgifternas redovisning kontrollera att avgifterna erläggas och — i förekommande fall — återbetalas, förskjutats eller

annulleras. Anstalten betonar, att uppgifterna ställa stora krav på omdöme samt fordra stor vaksamhet och noggrannhet.

Det andra av de kanslibiträden, som avses skola erhålla kontoristtjänst, samt två av de kontorsbiträden (A 4, Eo 4), för vilka föreslås kanslibiträdesbefattningar (A7, Eo 7), syssla med granskning av infordrade dagsverks- och löneuppgifter från större arbetsgivare. I denna granskning deltaga sammanlagt 5 befattningshavare i 7 lönegraden och 3 befattningshavare i 4 lönegraden. Tidvis är personalen större. Rörande arten av granskningsuppgifterna anför anstalten.

Vid granskningen skall fastställas den lönesumma — såväl definitiv för gånget år som provisorisk för löpande år — efter vilken försäkringsavgift skall utgå ävensom antalet årsarbetare för varje yrkesgrupp och arbetsgivare. Härvid måste tillgängliga uppgifter noga granskas och så långt möjligt kontrolleras, gällande praxis om försäkringsplikt beaktas, hänsyn tagas till försäkringsvillkor m. m., erforderliga undersökningar göras beträffande diarieföring, registrering, avgiftsuppbörd, förskjutning av avgifter enligt 19 § olycksfallsförsäkringslagen m. m. och debitering i arbetsgivareförteckningarna. I ett stort antal fall måste värdering och skälighetsprövning företagas beträffande avlöning, såväl kontant som in natura. Även i övrigt uppstå talrika omdömesfrågor. Under senare år har arbetet på grund av ständigt nytillkommande direktiv, föranledda av anstaltens beslut och försäkringsrådets utslag i försäkringspliktsfrågor, ökningen av antalet fall, för vilka frivillig försäkring av olika slag är gällande, samt tillkomsten av nya kategorier försäkringspliktiga blivit mer och mer krävande. Arbetet fordrar för ett fullgott utförande en sådan ingående förtrogenhet med arbetsuppgifterna, som kan vinnas först efter flera års erfarenhet. Endast särskilt kvalificerad personal lämpar sig för detsamma.

De svåraste granskningsfallen handhas av en därtill särskilt kvalificerad granskerska, som även har att leda utbildningen av ny granskningspersonal. Med hänsyn till den särskilda ställning denna granskerska sålunda intager anser anstalten, att hon bör uppflyttas till kontorist. I betraktande av arbetsuppgifternas art böra enligt anstaltens mening övriga befattningshavare, som stadigvarande syssla med ifrågavarande granskningsarbete, inneha kanslibiträdes ställning. Då anstalten finner det kunna med säkerhet antagas, att åtminstone två av de nuvarande tre kontorsbiträdena komma att i fortsättningen erfordras för arbetet, föreslår anstalten, att dessa två befattningar uppflyttas till kanslibiträdestjänster.

För kontroll av de större arbetsgivarnas dagsverks- och löneuppgifter granskar debiteringssektionen arbetsgivarnas avlöningslistor och bokföring i övrigt. Vid detta arbete biträder bland annat ett kontorsbiträde i lönegrad Eo 4. Detta biträde åligger att verkställa utdrag ur de avlöningshandlingar, som inkommit för granskning. Då utdraget skall ligga till grund för den bedömning, som vederbörande aktuarier företaga i fråga om fullständigheten av motsvarande dagsverks- och löneuppgifter, fordras, att nämnda biträde är väl insatt i granskarnas arbete. Anstalten anser, att det på befattningshavaren ankommande arbetet ur svårighetssynpunkt kan jämföras med de förstnämnda

granskerskornas. Även för detta arbete bör därför inrättas en kanslibiträdes-tjänst (Eo 7).

Å försäkringsavdelningens korrespondenssektion tjänstgör bland annat ett kanslibitråde (A 7) med huvudsaklig uppgift att upprätta förteckning över arbetsgivare, vilka i slutet av året ännu icke blivit påförda försäkringsavgift, och i samband därmed tillse att debitering snarast blir verkställd, att upprätta förteckning över arbetsgivare med försäkringsavgift av minst 500 kronor per år för kontroll att dessa arbetsgivare utan onödig tidsutdräkt bliva påförda försäkringsavgift och därvid införskaffa eventuellt felande uppgifter från arbetsgivarna samt att upprätta förteckning över arbetsgivare, vilka i sina dagsverks- och löneuppgifter icke redovisat arbete, vari olycksfall enligt av dem gjorda anmälningar inträffat, och därefter, sedan dagsverks- och löneuppgifter rörande sådant arbete införskaffats, tillse att försäkringsavgift snarast påføres. Under framhållande av att befattningshavaren i stort sett självständigt måste avgöra vilka åtgärder som borde vidtagas samt ofta själv måste verkställa utredningar och kompletteringar, hemställer anstalten, att tjänsten ändras till kontoristbefattning (A 9).

Därjämte föreslås beträffande berörda sektion uppflyttning till kanslibiträdestjänst (A 7) av en kontorsbiträdesbefattning (A 4), på vars innehavare ankommer bland annat att föra diarium över registrerade tillfälliga större arbetsgivare, att ombesörja viss korrespondens i samband med infordrandet av dagsverks- och löneuppgifter från dessa arbetsgivare, att genomgå de infordrade uppgifterna samt kontrollera, att arbetsgivarna i fråga påföras försäkringsavgift.

Registeravdelningen har till uppgift att handha anstaltens arbetsgivarregister, omfattande alla för anstalten kända arbetsgivare som äro försäkringspliktiga enligt olycksfallsförsäkringslagen, att bearbeta de årligen inkommande i samband med mantalsskrivningen upprättade arbetsgivarförteckningarna samt att uträkna och debitera försäkringsavgifter för mindre arbetsgivare. Registret avser omkring 790 000 aktuella arbetsgivare. Antalet mindre arbetsgivare med försäkring i anstalten utgör för närvarande omkring 700 000. Avdelningen arbetar på tre sektioner, nämligen registreringssektionen, som bland annat handhar arbetsgivarregistret, identifieringssektionen, som bearbetar arbetsgivarförteckningarna och jämför dem med arbetsgivarregistret, samt debiteringssektionen för debiteringsarbetet. Personalen omfattar cirka 125 befattningshavare. Såsom chef fungerar en förste aktuarie i lönegrad A 26.

Anstalten hemställer, att avdelningens föreståndare beredes byrådirektörs löneställning (A 28). Härvid framhålles, att försäkringsbyråns chef icke kunde medhinna att i detalj följa samt effektivt leda och övervaka det omfattande arbetet å registeravdelningen. Rörande avdelningschefens åligganden anföres bland annat.

Arbetsgivarregistret är grundval för en väsentlig del av ämbetsverkets arbete. Registret måste ständigt hållas aktuellt beträffande arbetsgivarnas verksamhetsgrenar, försäkring, arbetsgivarförhållande m. m. Brister härutinnan kunna ha menliga följder, bland annat i fråga om behandlingen av skade-

ärenden. En oavlättlig övervakning från avdelningschefens sida är därför ofrånkomlig. Arbetsgivarförteckningarna äro anstaltens förnämsta upplysningskälla för erhållande av kännedom om arbetsgivarna i riket och böra göras allt mera tillförlitliga. Registeravdelningens chef måste därför nära samarbeta med de lokala myndigheter, som ha upprättandet av förteckningarna sig anförtrott. Även påföringen av försäkringsavgifter beträffande mindre arbetsgivare är en omfattande uppgift och fordrar för att kunna genomföras för en rimlig kostnad aktgivande från avdelningschefens sida på förefintliga möjligheter till förenklingar, besparingar och effektivisering. Förutom sina uppgifter såsom avdelningschef har ifrågasvarande befattningshavare dessutom att jämlikt ämbetsverkets instruktion och arbetsordning taga befattning med de ärenden, som föredragas för honom, eller eljest böra av honom handläggas.

Anstalten erinrar slutligen, att befattningen tidigare varit placerad i 24 lönegraden. Anstalten hade hos tjänsteförteckningssakkunniga hemställt om tjänstens uppflyttning till 28 lönegraden. De sakkunniga hade emellertid stannat vid att föreslå befattningens inplacering i 26 lönegraden. Till sistnämnda lönegrad uppflyttades befattningen den 1 juli 1942.

Registreringssektionen har, såsom anförts, att handha arbetsgivarregistret. Ur registret lämnas till ämbetsverkets olika avdelningar uppgifter, som erfordras för premiedebitering och skadereglering m. m. Inom sektionen granskas inkomna skadeanmälningar ur formell synpunkt, varvid skall bedömas huruvida den skadade är att anse såsom arbetare enligt olycksfallsförsäkringslagen, vem som är att anse såsom hans arbetsgivare enligt nämnda lag och om försäkring gäller i anstalten. Sektionen handhar även bland annat frågor om mindre arbetsgivares försäkringsvillkor. Vid fullgörandet av dessa uppgifter har sektionen att i många fall bedöma, huruvida försäkringsplikt föreligger, eller, där så erfordras, hänskjuta frågor härom till försäkringspliktsbyrån för avgörande. Sektionen arbetar på fyra underavdelningar: arbetsgivarregistret, korrespondensgruppen, skadegruppen och överlåtelsegruppen. Dess personal utgöres av — förutom föreståndaren — 1 aktuarie, 1 amanuens, 3 kontorsskrivare, 2 kansliskrivare samt ett 30-tal biträden i lägre lönegrader.

Beträffande personalen föreslås, att följande befattningshavare uppflyttas i lönegrad, nämligen: föreståndaren (aktuarie i A 21) till förste aktuarie (A 24), 1 amanuens å korrespondensgruppen till aktuarie (Eo 21), 2 kanslibiträden (A 7) och 1 kontorsbiträde (A 4) å arbetsgivarregistret till kontorister (A 9), 1 kontorsbiträde (A 4) och 2 kontorsbiträden (Eo 4) å samma register till kanslibiträden (A 7 respektive Eo 7) och 1 kanslibiträde (Eo 7) å skadegruppen till kontorist (Eo 9).

Vidkommande förslaget om förbättrad löneställning för sektionschefen — vilket förslag innebär en upprepning av ett senast i 1944 års anslagsskrivelse framfört önskemål — hänvisas bland annat till betydelsen av sektionens arbete och de stora anspråk, som måste ställas på sektionschefens kunnighet i fråga om olycksfallsförsäkringslagstiftningen samt näringslivets och samhällets olika förhållanden och organisation. Sektionschefen borde även vara

en god arbetsledare. Utöver arbetsledningen hade sektionschefen att handlägga mera krävande ärenden.

Den föreslagna aktuariefattningen i lönegrad Eo 21 är avsedd att ersätta en amanuensbefattning å korrespondensgruppen. Anstalten upplyser, att amanuensen jämsides med en å korrespondensgruppen placerad aktuarie hade att verkställa utredningar och i samband därmed fatta beslut i olika frågor ävensom i förekommande fall lämna anvisningar till personalen inom gruppen och på arbetsgivarregistret, varest tjänsteman i högre lönegrad än 11:e icke vore placerad. Han skulle därjämte i likhet med aktuarien ständigt verka för registrets utveckling och förbättring.

Till stöd för framställningen om uppflyttning av vissa biträden å arbetsgivarregistret till kontorister anföres.

Arbetsgivarregistret är uppdelat i tre varandra sidoordnade länsgrupper med var sin föreståndarinna. Tidigare har en av dessa gruppföreståndarinnor samtidigt tjänstgjort såsom föreståndarinna för registret i dess helhet. I denna egenskap innehade hon befattning i 11 lönegraden, medan de övriga två föreståndarinnorna utgjordes av kanslibiträden. Det har emellertid med hänsyn till arbetets ökning visat sig omöjligt att förena dessa båda uppgifter. Registrets föreståndarinna ägnar således numera sin tid helt åt registret i stort. Såsom föreståndarinna för nyssnämnda länsgrupp tjänstgör för närvarande ett kontorsbiträde, som förordnats att bestrida göromål vilka eljest åvila befattningshavare i 7 lönegraden. De två övriga länsgrupperna förestås alltjämt av var sitt kanslibiträde.

Gruppföreståndarinna har att mottaga inkommande ärenden och att bland personalen fördela arbetsuppgifterna samt själv behandla viktigare ärenden. Hon har därvid att liksom vid direkta förfrågningar och andra tillfällen i viss utsträckning självständigt avgöra frågor rörande den uppgivna arbetsgivarens identitet. Det åligger henne ytterligare att förete arbetsledningen sådana fall, där tveksamhet råder, samt att i samband med nu anförda arbeten ävensom vid registerarbetet i övrigt bedöma, huruvida redan förefintliga noteringar i kortregistret motsvara de aktuella förhållandena eller om åtgärder äro erforderliga för komplettering av registret. Hon måste med hänsyn härtill äga god kännedom icke blott om sin egen länsgrupps arbetsuppgifter, vilka hon skall behärska i alla detaljer, utan även om registeravdelningen i dess helhet. Arbetet är synnerligen mångsidigt samt kräver förmåga av självständigt bedömande och handlande. De tre föreståndarinnorna böra därför uppflyttas till kontorister.

De tre kontorsbiträden å arbetsgivarregistret, vilka skulle uppflyttas till kanslibiträden, tjänstgöra såsom närmaste medhjälpare åt gruppföreståndarinnorna. Anstalten framhåller, att vad som anförts angående föreståndarinnorna i så stor utsträckning vore tillämpligt även å nämnda medhjälpare, att fullgoda skäl finge anses föreligga för uppflyttning av dessa till 7 lönegraden.

På skadegruppen har ett kanslibiträde att verkställa interna utredningar, som erfordras vid den formella granskningen av skadeanmälningar. Utredningen sker med hjälp av inom anstalten tillgängliga handlingar, såsom försäkringsakter, arbetsgivarförteckningar m. m., och avser bland annat att bedöma, huruvida den skadade skall anses såsom arbetare och om den uppgivna arbetsgivaren är självständig företagare. Befattningshavaren måste, fram-

håller anstalten, vara väl insatt i gruppens och sektionens arbetsuppgifter samt behärska registerarbetet även i detalj. Kunskap om olycksfallsförsäkringslagen och praxis vid dess tillämpning erfordrades jämväl i viss omfattning. På grund härav och med hänsyn till arbetets självständiga art ansågo anstalten en uppflyttning av befattningen till 9 lönegraden motiverad.

Identifieringssektionen har bland annat att behandla de årligen inkommande arbetsgivarförteckningarna på sätt som erfordras för att möjliggöra den behöriga gången av debiteringen i förteckningarna av olycksfallsförsäkringsavgifterna för de mindre arbetsgivare, av vilka dylik avgift skall uttagas i samband med skatteuppbörden, samt att på grundval av uppgifter, som hämtats ur förteckningarna, eller i annan ordning inkomna handlingar komplettera och justera arbetsgivarregistret.

Identifieringsarbetet innefattar i första hand en jämförelse mellan förteckningarna och registret i syfte att avgöra, huruvida arbetsgivaren har försäkring i anstalten samt huruvida den för honom redovisade arbetskraften omfattas av försäkringen. Arbetet avser dels en första genomgång av förteckningarna gentemot registret, innefattande ett bedömande av vilka fall, som kunna anses såsom klara för påförande av försäkringsavgift, dels en särskild bearbetning av de icke klara fallen, vilka lämnas å sido vid den första genomgången. Dessa två nämnda moment i arbetet betecknas såsom »massidentifiering» respektive »specialidentifiering».

Personalen å sektionen utgöres av 1 aktuarie (sektionschef) i lönegraden A 21, 1 amanuens, 1 kansliskrivare samt ett trettiotal biträden i lägre lönegrader.

Anstalten hemställer, att 2 kontorsbiträdesbefattningar (A 4) ombildas till kontoristtjänster (A 9) och att 6 kontorsbiträdesbefattningar (A 4) ändras till kanslibiträdestjänster (A 7). Till motivering för detta förslag anföres.

Då anstalten avlät 1944 års statskrivelse var identifieringsarbetet, med vilket då sysselsattes 30 biträden, organiserat på sådant sätt, att en och samma befattningshavare utförde såväl massidentifiering som specialidentifiering av vissa henne anförtrödda arbetsgivarförteckningar. I skrivelsen uttalades, att en placering för samtliga biträden i 7 lönegraden vore motiverad. Vid ifrågasvarande tidpunkt var så fallet med endast fyra av dem. Anstalten begränsade sig emellertid tills vidare till att föreslå uppflyttning för allenast sex biträden. Förslaget bifölls icke.

Anstalten har nu vidtagit en omorganisation, innebärande att två grupper — en för massidentifiering och en för specialidentifiering — inrättas, varvid två biträden, som fungera såsom föreståndarinnor för var sin av dessa grupper, förordnats att förrätta göromål, som eljest åvila befattningshavare i 9 lönegraden. Erfarenheten har givit vid handen, att en sådan uppdelning är ändamålsenlig. Behovet av ytterligare biträdesbefattningar i högre lönegrad kan därvid beräknas till 2 kontorister (A 9) samt 6 kanslibiträden (A 7). De båda kontoristerna avses vara föreståndarinnor för var sin av de nu nämnda grupperna, under det att kanslibiträdena skulle ha att verkställa specialidentifiering. Enär kontoristernas arbetstid ej helt kommer att tagas i anspråk för arbetsledning, är avsikten, att de även skola utföra specialidentifiering. Huruvida en minskning i totala antalet med identifieringsarbete sysselsatta biträden skall kunna vinnas genom denna organisation har

ännu icke kunnat med säkerhet avgöras. Anstalten har emellertid för avsikt att ägna denna fråga fortsatt uppmärksamhet och kommer givetvis att tillvarataga alla möjligheter till besparingar.

På debiteringssektionen ankommer att beräkna och i arbetsgivarförteckningarna införa försäkringsavgifter för samtliga mindre arbetsgivare med försäkring i riksförsäkringsanstalten samt att behandla klagomål över dylika avgifter. Sektionen är uppdelad på två huvudgrupper, debiteringsgruppen och klagomålsgruppen. Sektionen förestås av 1 aktuarie (A 21). I övrigt utgöres den fasta personalen å debiteringsgruppen av 1 aktuarie (A 21), 1 kontorsskrivare (A 15) och 35 biträden i högre och lägre lönegrader samt å klagomålsgruppen av 1 amanuens och 5 biträden, av vilka 2 i 7 lönegraden. Härtill kommer 1 amanuens, vilken under ungefär halva året tjänstgör å vardera gruppen. Dessutom sysselsätts årligen under debiteringens slutskede (1 juni—15 augusti) omkring 20 huvudsakligen tillfälligt anställda biträden.

Anstalten föreslår, att följande befattningshavare uppflyttas i lönegrad, nämligen 1 amanuens till aktuarie (Eo 21), 1 kontorsskrivare (A 15) till förste kontorsskrivare (A 17), 2 kanslibiträden (A 7, Eo 7) till kontorister (A 9, Eo 9), 1 kontorsbiträde (A 4) till kanslibiträde (A 7) och 3 kontorsbiträden (Eo 4) till kanslibiträden (Eo 7).

Aktuarien avses såsom föreståndare för klagomålsgruppen, vilken nu förestås av en amanuens. Anstalten anser de på föreståndaren ankommande göromålen så kvalificerade, att de måste anses väl motsvara uppgifterna å en 21-gradstjänst. Härom anföres.

Föreståndaren har i första hand att kritiskt bedöma de uppgifter och handlingar, som klaganden åberopar som stöd för klagomålet. Därjämte måste jämförelse göras med redovisning i arbetsgivarförteckningarna ej blott för det år, klagomålet avser, utan även för åren före och efter detta. Härtill kommer ofta en jämförande granskning av direkt från arbetsgivaren i annat sammanhang inkomna uppgifter angående av honom anlitad arbetskraft ävensom av uppgifter i eventuellt föreliggande anmälningar om olycksfall. Amanuensen har även att i huvudsak självständigt införskaffa erforderliga kompletterande uppgifter. Då reglering av försäkringsavgiften ej blott innefattar utredning angående arbetskraftens omfattning och härmed sammanhängande omständigheter utan ofta även en omprövning av den för verksamheten tillämplade premiesatsen på grundval av den av anstalten fastställda premietariffen, vilken upptager ett stort antal yrkesgrupper, är det nödvändigt, att amanuensen är fullt insatt i premiesättningsfrågor. I mera svårbedömbara fall måste utredning göras angående riskförhållandena och understrukom kan det även bliva nödvändigt att vid fastställande av premiesats samråda med statistiska byrån eller med den tekniska personal, som handhar premiesättningen för de större arbetsgivarna.

Försäkringspliktsfrågor av skilda slag aktualiseras ofta vid behandling av klagomål. Det är fördenskull erforderligt, att ifrågavarande tjänsteman äger god kännedom om de principer, som tillämpas vid behandling av försäkringspliktsärenden.

Den förut angivna kontorsskrivaren är placerad på debiteringsgruppen. För tjänsteåliggandena lämnas följande redogörelse.

Befattningshavaren har till huvudsaklig uppgift att jämte gruppchefen handleda den stora biträdespersonalen samt att medverka vid utbildningen av nyanställd sådan personal. Det tillkommer honom härvid att i stor utsträckning självständigt avgöra frågor om tillämpning i speciella fall av den för mindre arbetsgivare gällande premietariffen. För att kunna fullgöra denna verksamhet på ett sådant sätt, att bland annat likformigheten vid bedömningen av fallen tillgodoses, kräves — förutom allmänt praktisk läggning — gott omdöme och stor erfarenhet inom arbetsområdet.

Den s. k. specialdebiteringen, som tidigare utförts av kontorsskrivaren samt ännu en person i samma lönegrad, har numera genom omläggning av debiteringssättet kunnat anförtros åt biträden i 9 lönegraden. I stället har kontorsskrivaren fått övertaga vissa arbetsuppgifter från aktuarien å gruppen. På grund härav har kontorsskrivaren bland annat att i viss omfattning granska från arbetsgivarna inkommande uppgifter angående sysselsatt arbetskraft, att biträda vid korrespondensen med arbetsgivare och ombud samt att bestämma om debitering i fall, där arbetsgivare uraktlåtligt att lämna av anstalten begärda uppgifter.

Det ankommer slutligen på kontorsskrivaren att ombesörja vissa förberedande arbeten för det s. k. transporteringsarbetet, som har det viktiga ändamålet att åstadkomma erforderlig kontinuitet vid avgiftsdebitering i på varandra följande årgångar av arbetsgivarförteckningarna, samt att besluta i med detta arbete sammanhängande debiteringsfrågor.

På grund av det anförda och för att jämväl åstadkomma en lämplig avvägning mellan antalet befattningar i 15 och 17 lönegraderna anser anstalten en uppflyttning till 17 lönegraden starkt motiverad.

De två kanslibiträden, vilka skulle erhålla kontoristbefattningar, tjänstgöra såsom föreståndarinnor. Den ena befattningshavaren har den närmaste tillsynen över 4 biträden å klagomålsgruppen. På befattningshavaren ankommer att handleda biträdena i arbetet med de omfattande förberedelserna för sektionschefens och amanuensens handläggning av inkomna klagomål. Befattningshavaren skall därvid lämna direktiv vid uppsökande av orsaken till den eventuella feldebitering, som föranlett klagomålet, och anvisa lämplig åtgärd till förebyggande av ett upprepande av felet. Hon har vidare att tillse, att behandlingen av klagomålen sker i den ordning, som betingas av pågående bearbetning av arbetsgivarförteckningarna, och att de debiteringsåtgärder, som kunna föranledas av klagomålen, bliva vidtagna. Uppgifternas fullgörande förutsätta enligt vad anstalten anför gott omdöme, initiativförmåga och stor förtrogenhet ej blott med debitering utan även med registrerings- och identifieringsarbete.

Det andra av de ifrågakvarande kanslibiträdena förestår korrespondensgruppen, vilken består av 6 å 7 biträden. Befattningshavaren har dels att i fråga om de fall i arbetsgivarförteckningarna, som debiteringspersonalen överlämnar till henne, bedöma vilka uppgifter som erfordras för avgiftsdebitering utöver förteckningarna, dels att själv eller genom underordnad personal skriftligen inforra dessa uppgifter, dels ock att lämna anvisning om och tillse, att de anteckningar i arbetsgivarregistret, som föranledas av de inforrade uppgifterna, bliva verkställda. Föreståndarinnan omhänderhar dessutom registret över debiteringsgruppens hela skriftväxling och ansvarar för att påminnelse-

skrivelser expedieras då så erfordras. Anstalten framhåller, att arbetet kräver säkert omdöme och god kännedom om debiteringens olika sidor.

Anstalten har föreslagit, att en kontorsbiträdestjänst (A 4) ändras till kanslibiträdesbefattning (A 7). Befattningshavaren tjänstgör vid specialdebiteringen. Denna består i debitering av dels mindre arbetsgivare, som tecknat frivillig försäkring, dels ock ett antal mindre arbetsgivare, som i debiteringsavseende erbjuder särskilda svårigheter. Antalet sådana arbetsgivare uppgår till sammanlagt omkring 5 000.

Anstalten lämnar för sitt förslag följande motivering.

Å specialdebiteringen tjänstgöra numera huvudsakligen två biträden, nämligen en kontorist i 9 lönegraden och ett kontorsbiträde (A 4). Arbetet å ifrågavarande grupp, som tidigare utförts av kontorsskrivare, innefattar bland annat ett sammanställande av uppgifter i arbetsgivarförteckningar och försäkringsakter samt förutsätter ingående förtrogenhet med försäkringsvillkor och kännedom om behandlingen av försäkringspliktsärenden. Arbetet är av självständig karaktär. Då nämnda biträden till stor del ha likartade arbetsuppgifter, synes det anstalten väl motiverat med uppflyttning av kontorsbiträdesbefattningen till kanslibiträdesbefattning.

Rörande förslaget om uppflyttning av tre kontorsbiträdesbefattningar (Eo 4) till kanslibiträdestjänster (Eo 7) anför anstalten.

Vid sidan av den debitering, som grundas på uppgifter i arbetsgivarförteckningarna, påföras i viss omfattning avgifter jämväl med ledning av särskilda uppgifter från arbetsgivare och ombud. Uträkning av avgifter i dylika fall, vilka uppgå till inemot 20 000 för år, samt införing av desamma jämte grunderna för avgiftsberäkningen i arbetsgivarförteckningen benämnas kompletterande debitering. På grund av de krav på omdöme och erfarenhet, som denna debitering ställer, ha de för arbetet anlitate biträdena ansetts böra vara placerade i 7 lönegraden. För närvarande är emellertid detta fallet endast med två av de sju befattningshavare, som i större eller mindre omfattning sysselsättas med ifrågavarande debiteringsarbete. De övriga äro placerade i lägre lönegrad. Då arbetsuppgifterna äro desamma för kanslibiträdena och ett av de övriga biträdena — ett kontorsbiträde (Eo 4) — finner anstalten det påkallat, att sistnämnda biträde uppflyttas till kanslibiträde (Eo 7).

Vid debitering i arbetsgivarförteckningen för ett år äro vissa uppgifter i förteckningen för närmast föregående år erforderliga och måste fördenskull överföras till arbetsgivarförteckningen för debiteringsåret. För detta transporteringsarbete anlitas, sedan vissa förberedande arbeten ombesörjts av en kontorsskrivare å debiteringsgruppen, i större eller mindre omfattning två kontorsbiträden (Eo 4). Det arbete, som utföres av dessa biträden, innefattar i stor utsträckning ett bedömande, vilka uppgifter som böra överföras och i vad mån arbetsgivare bör påföras avgift för löpande år. I samband med denna prövning kan fråga uppkomma om infordrande av ytterligare uppgifter från arbetsgivaren, varvid nämnda biträden ha att besluta i hithörande frågor. Då arbetet förutsätter god omdömesförmåga och stor erfarenhet samt förtrogenhet med debiteringens olika sidor, synes ett av ifrågavarande biträden böra erhålla ställning såsom extra ordinarie kanslibiträde (Eo 7).

För kontroll av arbetet med uträkning av försäkringsavgifter sysselsättas minst tre biträden, av vilka två inneha kanslibiträdes- och ett kontorsbiträdesbefattning. Kontrollen omfattar dels granskning i bedömningshänseende, dels räknekontroll. Dessa båda granskningsoperationer kunna ej lämpligen uppdelas på skilda befattningshavare, när i sådant fall göromålen skulle kräva

ojämförligt mycket längre tid. Kontrollanterna verkställa även premieuträkning, nämligen i fråga om oklara fall, som lämnats odebiterade i samband med den egentliga debiteringen. Då kontorsbiträdet å denna arbetsgrupp utför åliggande av samma kvalificerade art som kanslibitradena, anser anstalten, att kontorsbiträdesbefattningen (Eo 4) rättvisligen bör uppflyttas till kanslibiträdesbefattning (Eo 7).

Å tekniska avdelningen vila i huvudsak följande uppgifter: granskning ur formell och teknisk synpunkt av inkommande anmälningar om olycksfall eller yrkessjukdomar, orsaksklassificering av såväl riksförsäkringsanstaltens som de ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolagens skadefall och yrkesgruppering av anstaltens skador, utredningar och utlåtanden angående tillämpningen av 25 § olycksfallsförsäkringslagen, tekniska utredningar och utlåtanden angående svårbedömbara olycksfall och yrkessjukdomsfall, avgivande av förslag till ändringar i premiesatserna med hänsyn till vunnen erfarenhet i skyddstekniskt avseende samt skyddsteknisk och försäkringsekonomisk verksamhet i vad avser arbetsgivare med försäkring i anstalten.

Anstalten framhåller, att avdelningens arbete på att förebygga olycksfall och yrkessjukdomar ävensom avdelningens verksamhet i syfte att åvägabringa sådan rationalisering av sjukvården, att skadad arbetare snarast möjligt återfördes till produktivt arbete, visat sig kunna medföra avsevärd effekt. De vidtagna åtgärderna hade i första hand avsett förebyggandet av vissa särskilt framträdande typer av olycksfall samt träffandet av anordningar (inrättande av förbandsrum, anställande av sjukvårdspersonal m. m.) för beredande av omedelbar och effektiv vård av skadade arbetare.

Såsom ett resultat av verksamheten hade en väsentlig nedgång av frekvensen av olycksfallen och kostnaderna för dessa vid olika företag kunnat påvisas. För vissa stora företag hade såväl olycksfallsfrekvensen som kostnaden för de övergående skadorna kunnat nedbringas med inemot hälften. I fråga om yrkessjukdomarna hade bland annat vid vissa hos anstalten försäkrade företag sedan mer än ett tiotal år bedrivits verksamhet för att förebygga silikos.

Anstalten finner önskvärt, att följande befattningshavare uppflyttas till högre löneställning, nämligen 1 förste byråingenjör (A 26) till byrådirektör (A 28), 1 byråingenjör (A 21) till förste byråingenjör (A 24), 1 kontorsbiträde (A 4) till kontorist (A 9), 2 kontorsbiträden (Eo 4) till kanslibitraden (Eo 7) och 1 kontorsbiträde (A 4) till kanslibiträde (A 7).

Rörande den nya byrådirektörstjänsten anföres.

Genomförandet av förut angivna åtgärder för förebyggande av olycksfall m. m. kunna för de därav berörda företagen innebära ej obetydliga utgifter. Det erfordras därför ofta omfattande muntliga och skriftliga förhandlingar för att kunna förmå vederbörande företag att ikläda sig dessa utgifter. Uppdraget att föra förhandlingar åvilar i främsta rummet förste byråingenjören. Emellertid åvila honom därjämte andra krävande arbetsuppgifter. Han är sålunda chef för den tekniska avdelningen och har i denna egenskap bland annat att uppdraga allmänna riktlinjer för och leda avdelningens arbete. Ingenjörspersonalen å avdelningen omfattar för närvarande, förutom avdelningschefen, en förste byråingenjör (Eo 24), en ordinarie och tre extra ordinarie byråingenjörer i 21 lönegraden samt en extra byråingenjör. Förutom nämnda personal

finnas på avdelningen en amanuens i 18, en tjänsteman i 12, en kansliskrivare i 11 och en kontorist i 9 lönegraden samt 16 biträden i lägre lönegrad.

I 1936 års statskrivelse hemställde anstalten om befattningens uppflyttning i 28 lönegraden. Samma hemställan gjordes i skrivelse till 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga. Denna framställning ledde till befattningens uppflyttning i 26 lönegraden. Anstalten anser alltså, att de för anstaltens försäkringsverksamhet synnerligen betydelsefulla arbetsuppgifter, som åvila denne befattningshavare, motivera en uppflyttning av honom till byrådirektör i lönegraden A 28. Jämväl för underlättande av rekryteringen av ingenjörspersonal å tekniska avdelningen måste en uppflyttning anses vara av stor betydelse.

Den ordinarie byråingenjören på avdelningen åligger i huvudsak att biträda avdelningschefen med ledningen av det löpande arbetet å avdelningen, att i avslutning till inkommande olycksfalls- och yrkessjukdomsanmälningar företaga mera komplicerade skyddstekniska utredningar samt att verkställa utredning och avgiva yttranden till första och andra skaderegleringsbyråerna rörande tillämpningen av 25 § olycksfallsförsäkringslagen.

Till närmare motivering av förslaget om tjänstens ändring till befattning som förste byråingenjör anföres.

Det skyddstekniska utredningsarbetet kräver omfattande kunskaper om förekommande maskinella och arbetstekniska anordningar, praktisk erfarenhet och gott omdöme. Särskilt krävande är handläggningen av ärenden rörande tillämpningen av 25 § olycksfallsförsäkringslagen, avseende nedsättning av utgående olycksfallsersättning. Framhållas må, att åtgärderna jämlikt nyssnämnda iagrum ha visat sig vara av stor betydelse för upprätthållandet av meddelade skydds- och säkerhetsföreskrifter.

Anstalten har tidigare — senast i 1944 års statskrivelse — hemställt om uppflyttning i 24 lönegraden av ifrågavarande befattningshavare. Anstalten vill här ånyo som sin mening uttala, att arbetsuppgifterna äro av så kvalificerad beskaffenhet, att en placering i sistnämnda lönegrad är väl motiverad. En uppflyttning är jämväl av stor betydelse ur rekryteringssynpunkt.

Till stöd för förslaget om uppflyttning av 1 kontorsbiträde (A 4) till kontorist (A 9) och 2 kontorsbiträden (Eo 4) till kanslibiträden (Eo 7) framföras följande synpunkter.

Den formella granskningen av inkommande anmälningar om olycksfall och yrkessjukdom, som inträffat hos större arbetsgivare med försäkring i riks-försäkringsanstalten, omfattar förgranskning och eftergranskning (kontrollgranskning). Den förra verkställs av i regel fem kontors- och skrivbiträden, den senare av en amanuens och en extra ordinarie tjänsteman, den sistnämnde för närvarande placerad i 12 lönegraden. Granskningen avser att avgöra, huruvida den skadade omfattas av försäkringen och vem som i så fall är att anse såsom hans arbetsgivare i olycksfallsförsäkringslagens bemärkelse samt om denne har försäkring i anstalten. Där anmälan befinnes avse i anstalten försäkrad arbetare, verkställs i samband med granskningen anteckning å skadeanmälan om de försäkringsvillkor, som äro gällande för dennes arbetsgivare. Arbetet förutsätter god kännedom om gällande praxis rörande olycksfallsförsäkringslagens tillämpning i angivna hänseenden.

I syfte att effektivisera arbetet med förgranskningen har för omkring ett halvår sedan åt en av förgranskarskorna, ett ordinarie kontorsbiträde (A 4), uppdragits att vara föreståndarinna för nyssnämnda granskarskor. I denna egenskap åvilar det henne att leda de övriga förgranskarskornas arbete, att

själv granska de svårare fallen samt att undervisa ny förgranskningspersonal. Det åvilar henne vidare att för en av aktuarierna å försäkringsavdelningen föredraga alla tveksamma fall.

De arbetsuppgifter, som sålunda åvila föreståndarinnan, äro av den ansvarsfulla art, att hon bör erhålla placering i 9 lönegraden. Jämväl de övriga förgranskerskornas arbete är emellertid av sådan beskaffenhet, att en uppflyttning i lönegrad är motiverad. Ehuru skäl tala för att samtliga sistnämnda befattningshavare erhålla förhöjd löneställning, vill anstalten dock begränsa sig till att föreslå sådan för endast två av dem, och böra dessa placeras såsom kanslibiträden i lönegraden Eo 7.

Vad slutligen beträffar anstaltens hemställan om ändring av en kontorsbiträdesbefattning (A 4) till kanslibiträdestjänst (A 7) uttalas följande.

Å tekniska avdelningen föres ett register över vissa arbetsgivare med särskilda försäkringsvillkor. Registret omfattar omkring 10 000 kort. Vidare föres ett s. k. yrkesgrupperingsregister med anteckningar beträffande omkring 6 000 — i huvudsak större — arbetsgivare om de olika slag av arbetskraft (yrkesgrupper), som av dessa arbetsgivare redovisats till anstalten. Slutligen finnes ett s. k. rutdiarium över arbetsgivare med särskilt registernummer hos anstalten. Vid nu nämnda register och diarium sysselsättas, förutom en föreståndarinna i lönegraden Eo 9, 3 å 4 kontors- och skrivbiträden.

Ett av dessa biträden, ett ordinarie kontorsbiträde (A 4), utför på grund av arbetets omfattning i stor utsträckning samma arbete som föreståndarinnan. Hennes göromål bestå i att föra och komplettera yrkesgruppsregistret ävensom att svara för anteckningar såväl i rutdiariet som i villkorsregistret beträffande bland annat tillkomna eller ändrade försäkringsvillkor, överlåtelse av företag samt arbetsgivares in- eller utträde ur ömsesidiga bolag. Hon har dessutom att påföra yrkesgruppsbeteckning å olycksfallsanmälningar avseende i anstalten försäkrade arbetare, ett arbete som utgör ett grundläggande led i den statistiska behandlingen av olycksfallsanmälningarna och fordrar stor noggrannhet, god omdömesförmåga och viss kunskap om industriella förhållanden. Nämnda yrkesgruppering utföres självständigt och utan någon efterkontroll, med undantag dock för invalid- och dödsfallsskador, där yrkesgrupperingen eftergranskas av teknisk personal. Detta arbete leder i vissa fall till att efterdebiteringar vidtagas för verksamhetsgrenar, vilka av arbetsgivaren förut ej redovisats till anstalten och för vilka sålunda premier icke erlagts. Ifrågasvarande kontorsbiträde upprättar vidare, där i anstalten försäkrad arbetare hos större arbetsgivare drabbats av invaliditet eller avlidit till följd av skadan, en fortlöpande statistisk redogörelse över olycksfallets förlopp och följder. Slutligen åligger det henne att föra vissa speciella tablåer över invaliditets- och dödsfall hos ett 80-tal större arbetsgivare. Vid utförandet av vissa av nu nämnda arbeten erfordras en viss vana att tolka läkarutlåtanden samt förmåga att göra en kort sammanfattning av polisrapporter.

En uppflyttning av ifrågasvarande kontorsbiträde till kanslibiträde i lönegraden A 7 måste anses synnerligen väl motiverad.

Yttranden.

Statskontoret anför.

Som antalten framhållit, är frågan om utformningen av den allmänna sjukförsäkringen ännu icke avgjord. Lösningen av detta spörsmål kommer givetvis att påverka anstaltens organisation. I första hand läser första skaderegleringsbyrån komma att beröras. Med hänsyn härtill har hittills stor återhållsamhet iakttagits beträffande inrättandet och reglering av tjänster vid denna

byrå (jfr prop. 237/1945, s. 27 f.). Som riksförsäkringsanstalten vidare framhåller, har detta förhållande medfört svårigheter för byrån. Därest i betraktande härav nu skulle anses lämpligt att förstärka denna byrå, har statskontoret för sin del icke något att erinra mot att personalorganisationen utformas på i framställningen föreslaget sätt.

Vad beträffar verket i övrigt må erinras, att avdelningscheferna vid försäkringsbyråns såväl tekniska avdelning som registreringsavdelning på förslag av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga erhöilo sin nuvarande löneställning vid 1942 års riksdag. Så är även förhållandet med befattningen som materialförvaltare. Under sådana omständigheter kan statskontoret icke nu tillstyrka en uppflyttning av dessa tjänster. Beträffande materialförvaltaren må dock framhållas, att göromålen å befattningen i vissa avseenden överensstämma med de arbetsuppgifter, som åvila en registrator i 14 lönegraden.

En omreglering av löneställningen för den så sent som den 1 juni 1945 nyinrättade förste byråsekreterartjänsten å administrativa byrån kan statskontoret icke heller förorda. Däremot vill ämbetsverket icke motsätta sig att föreståndaren för postexpeditionen uppflyttas till 9 lönegraden. Förslaget om utbyte av en aktuarietjänst å försäkringsmatematiska och statistiska byrån mot en förste aktuarietjänst synes icke tillräckligt motiverat.

Övriga äskanden om reglering av olika befattningar förefalla, såvitt statskontoret kan bedöma, i och för sig befogade. Med uppflyttningar och omregleringar av biträdesbefattningar synes dock böra iakttagas viss försiktighet i avbidan å resultatet av 1944 års personalutredning. Ämbetsverket saknar i övrigt anledning göra någon erinran mot framställningen i denna del.

Allmänna lönenämnden anför.

Anstalten har föreslagit, att befattningen som förste aktuarie i A 26 å försäkringsbyrån (registeravdelningen) skulle ombildas till tjänst som byrådirektör i A 28. Då frågan om löneställningen för ifrågakvarande befattningshavare varit föremål för statsmakternas prövning vid 1942 års riksdag och då vad i ärendet anförts icke övertygat lönenämnden, att tillräckliga skäl föreligga för att nu placera tjänsten i högre lönegrad, anser nämnden, att med den förordade tjänsteförändringen tillsvidare bör anstå.

Beträffande första skaderegleringsbyrån har anstalten hemställt, att 2 kontorsskrivare i A 15 och 4 kontorsbiträden i A 4 skulle uppföras som förste kontorsskrivare i Eo 17 respektive kanslibiträden i Eo 7. Lönenämnden har icke funnit anledning till erinran mot en placering i 17 respektive 7 lönegraden. Lönenämnden anser emellertid, att tjänstemännen böra bibehålla ställningen som ordinarie och att alltså de nya tjänsterna böra uppföras i A 17 och A 7.

Vidkommande försäkringsbyråns debiteringssektion har föreslagits, att kanslibiträdet i Eo 7, som förestår det s. k. rutdiariet för debitering av försäkringsavgifter, måtte uppflyttas till kontorist i Eo 9. Då lönenämnden icke kan anse, att den nuvarande lönegradsplaceringen är för låg, finner sig nämnden icke kunna biträda anstaltens förslag i denna del. Beträffande byråns arbetsgivarregister har vidare hemställts, att 3 kontorsbiträden — 1 i A 4 och 2 i Eo 4 — vilka tjänstgöra som medhjälpare åt föreståndarinnorna för registrets länsgrupper, skulle uppflyttas till kanslibiträden. Även vad angår nu ifrågakvarande tjänstemän synas göromålen icke motivera högre lönegradsplacering än den för närvarande fastställda. Lönenämnden vill i stället föreslå, att de extra ordinarie kontorsbiträdena överföras till ordinarie stat. Ej heller ha enligt nämndens mening bärande skäl anförts för uppflyttning till kontorister av de båda befattningarna som föreståndarinna för biträdespersonalen å den s. k. klagomålsgruppen inom debiteringssektionen samt som föreståndarinna å sektionens korrespondensgrupp. Tjänsterna synas därför böra bibehållas som kanslibiträdesbefattningar i A 7 respektive Eo 7.

Före-
draganden.

Riksförsäkringsanstaltens verksamhet har under en följd av år befunnit sig i oavbruten stegring. Försvarsberedskapens upphörande har visserligen under de två senaste åren medfört en nedgång av antalet militärersättningsärenden. Dessa uppgingo år 1944 till 9 958. Motsvarande siffror för åren 1945 och 1946 voro 6 467 respektive 3 165. Å andra sidan har verksamheten enligt såväl olycksfalls- som yrkessjukdomsförsäkringslagarna ökats, dock att — sannolikt beroende på minskning i fråga om gengasförgiftningsfallen — under år 1946 ett något mindre antal yrkessjukdomsfall anmälts än under år 1945. Verksamheten enligt olycksfallsförsäkringslagen avspeglas i följande siffror för inkomna anmälningar om olycksfall, nämligen 149 542 år 1944, 160 833 år 1945 och 172 128 år 1946. Anmälningarna om yrkessjukdomsfall utgjorde under de nämnda åren respektive 1 959, 3 203 och 2 830.

Den nämnda utvecklingen har givetvis påverkat anstaltens personalbehov. Minskningen av militärersättningsärendena har möjliggjort en reducering av personalen å militärersättningsbyrån (tredje skaderegleringsbyrån). Särskilt den kraftiga ökningen av ärenden, som falla under olycksfallsförsäkringslagen, har emellertid å andra sidan nödvändiggjort personalförstärkning å främst första skaderegleringsbyrån och försäkringsbyrån.

Vid bedömandet av förevarande personalfrågor bör vidare beaktas, att omsättningen av personal vid anstalten på senaste tid varit betydande. Jag har under hand inhämtat, att under ettvarvt av de tre sista åren i genomsnitt tio befattningshavare med högre utbildning, i de flesta fall amanuenser, frånträtt sina anställningar hos anstalten för att övergå till annan offentlig eller enskild tjänst. Av biträdespersonalen har under år 1946 icke mindre än ett hundratal befattningshavare, motsvarande en femtedel av hela biträdeskåren, lämnat anstalten. Dessa förhållanden ha medfört, att antalet tjänstemän med bristande rutin och till följd därav otillräcklig effektivitet blivit betydligt större än tidigare.

Inom anstalten har under de senaste åren ett omfattande rationaliseringsarbete ägt rum. Detta har syftat till bland annat att å befattningshavare i lägre löneställning överföra uppgifter, som tidigare handlagts av tjänstemän i högre grad. Därjämte ha förenklingar i arbetet eftersträfvats.

Rörande betydelsen för personalorganisationen i dess helhet av nu angivna förhållanden har anstalten i vad gäller personalbehovet uttalat, att oaktat de vidtagna rationaliseringsåtgärderna en ökning av personalbeståndet icke kunnat undgås. För nästa budgetår räknar anstalten med att den nuvarande personalen i stort sett skall visa sig tillräcklig. Överförandet av uppgifter från befattningshavare i högre till befattningshavare i lägre löneställning har ansetts påkalla en reglering av förmånerna å vissa biträdesbefattningar. Anstalten har i enlighet härmed i viss utsträckning uppdragit åt biträden i lägre löneställning att — mot åtnjutande av vikariatsersättning — fullgöra göromål, som eljest ankomma på högre biträdespersonal. För nästa budgetår begäres inrättande av ett antal högre ordinarie och extra ordinarie biträdestjänster. Även i övrigt har anstalten funnit lönegradsuppflyttningar i vissa fall motiverade med hänsyn till tjänste-

åliggandenas art. De i anslagsframställningen framförda förslagen innebära, att sammanlagt 59 tjänster skulle uppflyttas i lönegrad den 1 juli 1947.

För egen del vill jag i anslutning till det anförda uttala, att anstaltens förslag i stort sett synas vara i och för sig väl motiverade. Jag kan dock icke helt biträda de gjorda framställningarna. Sålunda anser jag, att vissa tjänster, vilkas lönegradsplacering prövats under senare år, böra åtminstone tills vidare bibehållas vid oförändrad löneställning. Vidare vill jag erinra, att en allmän översyn rörande löneställningen för statsförvaltningens biträdespersonal i 7 och högre lönegrader för närvarande pågår. På grund härav torde i fråga om anstaltens biträdeskår allenast sådana befattningar, vilkas nuvarande placering uppenbarligen icke motsvarar tjänstegöromålets art, böra uppflyttas till 7 eller högre lönegrad. Därjämte torde de nya högre biträdesbefattningarna böra uppföras endast på extra ordinarie stat. Även beträffande övriga befattningar, för vilka en förbättrad löneställning ifrågakommer, anser jag försiktigheten i vissa fall bjuda, att ordinarie tjänster icke inrättas. Slutligen vill jag i anledning av anstaltens förslag om uppflyttning av vissa tjänster till lönegrad Eo 21 framhålla, att efter införandet av reglerad befordringsgång för amanuenspersonal riksdagens medverkan vid inrättandet av extra ordinarie tjänster erfordras endast i fråga om tjänster i högre lönegrad än den 21:a.

Jag övergår härefter till att närmare ange min ståndpunkt till de olika förslagen.

Med avseende å *administrativa byrån* har anstalten hemställt, att en förste byråsekreterare i lönegrad Eo 24, vilken har att handlägga bland annat anstaltens organisationsfrågor, måtte uppflyttas till lönegrad Eo 26. Enligt vad anstalten meddelat ha de organisatoriska problemen hittills tagit den övervägande delen av befattningshavarens tid i anspråk. Denna arbetsuppgift får anses vara av högt kvalificerad art. Med hänsyn till att befattningen tillkommit så sent som år 1945 synes mig dock ytterligare någon tids erfarenhet böra avvaktas, innan löneställningen omprövas. Jag är alltså icke beredd att för närvarande tillstyrka förslaget.

Den till administrativa byrån knutna befattningen såsom materialförvaltare var före den 1 juli 1942 uppförd i lönegrad A 14. På förslag av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga nedflyttades befattningen från och med nyssnämnda dag till lönegrad A 12. Ändring i den sålunda fastställda lönegradsplaceringen torde i varje fall icke för närvarande böra vidtagas.

Med hänsyn till arten av de uppgifter, som åvila den förste expeditionsvakt i lönegrad A 7, vilken tjänstgör såsom föreståndare för anstaltens postexpedition, anser jag nuvarande löneställning väl låg. Jag föreslår i likhet med anstalten, att befattningen ombildas till tjänst såsom postexpeditionsföreståndare med placering i lönegrad A 9.

Den i samband med den allmänna ökningen av anstaltens verksamhet inträdda stegringen av arbetsbördan å *försäkringsmatematiska och statistiska byrån* har medfört, att en av byråns två aktuarier (A 21) måst anför-

tros vissa uppgifter, vilka få anses vara av mera kvalificerad natur än som svarar mot tjänsteställningen. På aktuarien i fråga ankommer sålunda bland annat att utföra de grundläggande beräkningarna för den årligen återkommande allmänna revisionen av premiesatser för försäkringar enligt olycksfallsförsäkringslagen. Han har därvid att på grundval av tillgänglig olycksfallsstatistik, anstaltens bokföring, iakttagelser beträffande olycksfallsriskens och ersättningskostnadernas utveckling även under den tid, för vilken statistik ej föreligger, samt med hänsynstagande till ränteutveckling, konjunkturer, eventuella författningsändringar och över huvud alla förhållanden, som kunna inverka på försäkringens ekonomi, uppgöra förslag till premietariffer för nästföljande år för försäkring av såväl större som mindre arbetsgivares arbetare. Jag föreslår, att tjänsten ändras till förste aktuarietjänst i lönegrad Eo 24.

Å ifrågavarande byrå finnes ett ordinarie kontorsbiträde, vilket fungerar såsom arbetsledare för en grupp biträden med uppgift att handha vissa statistiska göromål. Anstalten anser denna tjänst böra utbytas mot en ordinarie kanslibiträdestjänst. För egen del förordar jag, att befattningshavaren erhåller en extra ordinarie kanslibiträdestjänst.

Å första skaderegleringsbyrån handläggas ärenden angående ersättningar enligt olycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringslagarna för övergående skador, som drabbat andra än statens arbetare. Arbetet har av anstalten organiserats på ett kansli och fyra skadeavdelningar. Kansliet och tre av skadeavdelningarna förestås av förste byråsekreterare i 24 lönegraden. Ledningen av den fjärde skadeavdelningen åvilar en byråsekreterare i lönegrad Eo 21, vilken av anstalten förordnats att bestrida göromål, som eljest ankomma på förste byråsekreterare. Anstalten har hemställt, att för sistnämnde befattningshavare inrättas en förste byråsekreterartjänst i lönegrad Eo 24. Jag vill i anledning härav uttala, att den av anstalten verkställda indelningen av byrån synes mig vara ändamålsenlig. Då samtliga avdelningsföreståndare torde böra inneha förste byråsekreterares ställning, förordar jag därför i enlighet med anstaltens förslag, att berörda byråsekreterartjänst ändras till förste byråsekreterartjänst i lönegrad Eo 24.

Förslaget om uppflyttning av två kontorsskrivare å byrån till förste kontorsskrivare finner jag mig icke kunna biträda.

Expeditionsgöromålen å första skaderegleringsbyrån utföras av ett hundratal kvinnliga befattningshavare i biträdesgrad. Anstalten har anförtrött åt ett ordinarie kanslibiträde, som tillika är föreståndare för byråns akt-central, att närmast under förste byråsekreteraren å byråns kansli övervaka expeditionsarbetets behöriga gång. Befattningshavaren uppbär vikariatersättning såsom vid förordnande i 11 lönegraden. Jag delar anstaltens uppfattning, att ifrågavarande arbetsuppgifter motivera befattningshavarens placering i 11 lönegraden, och tillstyrker därför, att nämnda kanslibiträdesbefattning ändras till kansliskrivartjänst i lönegrad Eo 11.

För inkomna olycksfallsanmälningar uppläggas på byrån särskilda akter,

vilka fördelas på åtta skaderegleringsgrupper. För varje grupp finnes en befattningshavare för aktsortering. Detta arbete, som verkställes innan handlingarna överlämnas till byråns aktecentral för förvaring, innefattar genomgång av varje till gruppen hörande akt för bedömande av huruvida alla vederbörliga åtgärder vidtagits. Arbetet har beträffande sex av skaderegleringsgrupperna anförtrotts åt kanslibiträden. För två av grupperna saknas dock befattningshavare i denna tjänsteställning. Sorteringen å sistnämnda grupper utföres av två kontorsbiträden (A 4) med förordnande att bestrida göromål, som eljest ankomma på befattningshavare i 7 lönegraden. I likhet med anstalten anser jag, att för dessa två kontorsbiträden böra avses kanslibiträdesbefattningar i lönegrad Eo 7.

Likaledes finner jag motiverat, att för de två kontorsbiträden (A 4), vilka förestå sjukpenning- respektive läkarvårdscentralen, inrättas extra ordinarie kanslibiträdesbefattningar.

Å den så kallade granskningscentralen inom första skaderegleringsbyrån kontrolleras riktigheten av å sjukpenning- och läkarvårdscentralerna verkställda uträkningar av sjukpenningar och läkarvårdsersättningar. Arbetet innefattar även ett bedömande av huruvida rätt betalningsmottagare angivits. Dessa granskningsuppgifter ha tidigare fullgjorts av tjänstemän i kontors-skrivar- och amanuensställning. Numera utföres granskningsarbetet av fem befattningshavare i lägre lönegrad, av vilka en är extra ordinarie kanslibitråde och de övriga inneha ordinarie kontorsbiträdestjänst. En av befattningshavarna har såsom föreståndare förordnats att bestrida göromål, som eljest ankomma på befattningshavare i 9 lönegraden. Övriga biträden ha erhållit motsvarande förordnande i 7 lönegraden. Jag anser en reglering av befattningshavarnas löneställning nu böra ske. För centralens föreståndare bör därvid, såsom anstalten föreslagit, inrättas en kontoristtjänst i lönegrad Eo 9. Övriga befattningshavare böra — likaledes i överensstämmelse med anstaltens förslag — erhålla kanslibiträdestjänster i lönegrad Eo 7.

Beträffande försäkringsbyrån tillstyrker jag, att två aktuarier i lönegrad A 21, vilka förestå var sin sektion inom byrån — försäkringsavdelningens debiteringssektion respektive registeravdelningens registreringssektion — uppflyttas till förste aktuarier i lönegrad A 24. Av de högre befattningshavarna å byrån torde därjämte den å tekniska avdelningen placerade ordinarie byråingenjören (A 21) — vilken närmast under avdelningschefen leder arbetet på avdelningen och utför de mera kvalificerade tekniska utredningarna — böra erhålla höjd löneställning. Jag föreslår, att befattningen ändras till förste byråingenjörstjänst i lönegrad Eo 24.

Vad angår förste byråingenjören (A 26) å tekniska avdelningen, synes det mig otvivelaktigt, att denne fullgör ett högt kvalificerat arbete. Då emellertid befattningshavarens löneställning prövats i samband med den av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga företagna allmänna översynen av lönegrads-placeringarna inom statsförvaltningen, anser jag mig likväl — i avvaktan på ytterligare någon erfarenhet — icke böra för närvarande tillstyrka en höjd lönegradsplacering.

Ej heller finner jag mig nu kunna förorda, att befattningen såsom registeravdelningens föreståndare, vilken på förslag av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga uppförts i 26 lönegraden, ändras till byrådirektörstjänst.

Försäkringsbyråns amanuenspersonal torde från och med nästa budgetår böra förstärkas med en befattningshavare.

Anstaltens förslag om uppflyttning av en kontorsskrivare å byrån till förste kontorsskrivare anser jag mig icke böra tillstyrka.

Vad försäkringsbyråns biträdespersonal angår finner jag tillräckliga skäl icke anförda för beredande av höjd löneställning för biträdena å försäkringsavdelningen.

Anstaltens önskemål om uppflyttning av två kanslibiträden å det till registreringssektionen hörande arbetsgivarregistret — vilka befattningshavare förestå två av de tre länsgrupper, på vilka registret är uppdelat — till kontorister anser jag mig icke kunna tillmötesgå. Däremot vill jag förorda, att det kontorsbiträde (A 4), som förestår den tredje länsgruppen, erhåller kanslibitrådestjänst i lönegrad Eo 7. De kontorsbiträden, vilka äro närmaste medhjälpare åt nämnda gruppchefar, torde böra bibehållas vid nuvarande löneställning.

Beträffande det på registreringssektionens skadegrupp tjänstgörande kanslibiträdet, vilket av anstalten föreslagits till erhållande av kontoristtjänst, är jag icke övertygad om att uppgifterna äro av den art, att de böra föranleda höjd löneställning. Jag kan alltså i denna del icke ansluta mig till anstaltens förslag.

På den till registeravdelningen hörande identifieringssektionen ankommer bland annat att behandla de arbetsgivarförteckningar, som årligen upprättas i samband med mantalsskrivningen och insändas till riksförsäkringsanstalten, på sätt som erfordras för möjliggörande av den behöriga gången av debiteringen i nämnda förteckningar av olycksfallsförsäkringsavgifterna för de mindre arbetsgivare, av vilka dylik avgift skall uttagas i samband med skatteuppbörden. Vid arbetet företages en jämförelse mellan arbetsgivarförteckningarna och arbetsgivarregistret i syfte att avgöra, huruvida arbetsgivaren har försäkring i anstalten samt huruvida den för honom redovisade arbetskraften omfattas av försäkringen. Härvid sker dels en första genomgång av förteckningarna gentemot registret för bedömning av de för påförande av försäkringsavgift klara fallen (massidentifiering), dels ock en särskild bearbetning av de icke klara fallen (specialidentifiering). Arbetet, som utföres av ett trettiotal biträden, har tidigare varit organiserat så, att en och samma befattningshavare handhaft såväl massidentifiering som specialidentifiering av vissa henne anförtrodda arbetsgivarförteckningar. I enlighet med ett av besparingsberedningen på sin tid framfört förslag har anstalten numera uppdelat arbetet på två grupper, en för massidentifiering och en för specialidentifiering. Denna anordning har, enligt vad anstalten fram-

håller, visat sig ändamålsenlig. Jag finner det motiverat, att å vardera gruppen inrättas en kontoristbefattning i lönegrad Eo 9 för det biträde (nu i A 4), som leder arbetet å gruppen. Då vidare specialidentifieringen måste anses som en mera krävande biträdesuppgift, tillstyrker jag, att för de sex biträden (nu i A 4), vilka syssla med denna uppgift, avses kanslibiträdestjänster i lönegrad Eo 7.

Vad angår biträdespersonalen å registeravdelningens debiteringssektion förordar jag, att ett kontorsbiträde (A 4), som sysslar med den s. k. specialdebiteringen, erhåller anställning såsom kanslibiträde i lönegrad Eo 7. Därjämte tillstyrker jag, att sådan anställning beredes ett av de tre kontorsbiträden (Eo 4), som anförtrotts uppgifter avseende s. k. kompletterande debitering, transporteringsarbete och kontroll av försäkringsutgifternas beräkning. I övrigt anser jag mig icke kunna understödja de framlagda förslagen.

Den till försäkringsbyrån hörande tekniska avdelningen har, såsom förut nämnts, bland annat att formellt granska inkommande anmälningar om olycksfall och yrkessjukdom. Granskningen av anmälningar från större arbetsgivare med försäkring i anstalten — vilken granskning avser att avgöra, huruvida den skadade omfattas av försäkringen samt, om så befinnes vara fallet, vem som är att anse såsom arbetsgivare i olycksfallsförsäkringslagens mening och huruvida denne har försäkring i anstalten — ombesörjes av dels fem kontors- och skrivbiträden, vilka utföra förgranskning, dels ock en amanuens och en befattningshavare i 12 lönegraden, vilka verkställa eftergranskning (kontrollgranskning). I syfte att effektivisera förgranskningen och såsom ett led i anstaltens strävanden att åstadkomma en snabbare skadereglering har anstalten uppdragit åt ett av de nämnda biträdena att tjänstgöra såsom ledare för arbetet. Anstalten hemställer, att för detta biträde (nu i A 4) inrättas en kontoristbefattning i lönegrad A 9 samt att två av de övriga biträdena (nu i Eo 4) uppflyttas till kanslibiträden i lönegrad Eo 7. Då jag finner den av anstalten vidtagna anordningen att ställa ifrågavarande arbete under ledning av en särskild föreståndarinna rationell och då förgranskningen synes mig vara en ansvarsfull och krävande arbetsuppgift, vill jag icke motsätta mig bifall till nämnda hemställan, dock att för kontoristen torde böra avses endast extra ordinarie anställning.

För det ordinarie kontorsbiträde å tekniska avdelningen, vilket har att föra det s. k. yrkesgrupperingsregistret samt att ansvara för vissa andra register å avdelningen, har anstalten föreslagit inrättande av en ordinarie kanslibiträdestjänst. Jag förordar, att befattningshavaren uppflyttas till extra ordinarie kanslibiträde.

De ordinarie tjänster, som av mig i det föregående föreslagits uppflyttade till högre extra ordinarie befattningar, torde böra kvarstå å ordinarie stat å anstaltens personalförteckning men böra icke uppehållas.

I anledning av införandet av reglerad befordringsgång för biträdespersonal böra för anstalten i dess helhet från och med nästa budgetår upptagas 104 nya ordinarie kontorsbiträdesbefattningar.

2. Arbetarskyddsbyrån.

Departementspromemorian.

I promemorian framhålles, att behov av vidgad rådgivning och tillsyn i arbetarskyddsfrågor föreligger redan med den gällande lagstiftningen. En förstärkning av arbetarskyddsorganisationen, framför allt på fältet, borde därför komma till stånd snarast möjligt.

Till belysande av behovet av förstärkning av arbetarskyddsorganisationen anföras i promemorian vissa uppgifter rörande tillsynsverksamhetens omfattning och fullgörande under år 1945 vid de arbetsställen, som finnas registrerade hos den allmänna yrkesinspektionen och den kvinnliga yrkesinspektionen. Vidare ha från samtliga yrkesinspektörer, yrkesinspektrisen samt skogs- och flottledsinspektören inhämtats uppgifter angående enligt deras mening föreliggande behov av personalutvidgning. För närmare kännedom rörande dessa uppgifter jämte promemorians ställningstagande till personalspörsmålen inom yrkesinspektionen torde få hänvisas till denna dag framlagd proposition angående anslag till yrkesinspektionen för budgetåret 1947/48. De i promemorian gjorda övervägandena utmyнна i förslag om provisorisk förstärkning under budgetåret 1947/48 av den allmänna yrkesinspektionen med 30 nya befattningar (3 förste distriktsingenjörer, 14 distriktsingenjörer, 5 yrkesunderinspektörer och 8 biträden för kontorsgöromål) samt av den kvinnliga yrkesinspektionen med 4 nya befattningar (3 assistenter och 1 biträde för kontorsgöromål). Beträffande skogs- och flottledsinspektionen skulle en mindre arbetskraftsförstärkning jämte reglering av löneställningen för vissa befattningshavare genomföras.

Härefter uttalas.

Förstärkning av den lokala arbetarskyddsorganisationen på sätt som föreslagits påkallar med nödvändighet även viss förstärkning av personalen å riks-försäkringsanstaltens arbetarskyddsbyrå. En effektivisering av tillsynsverksamheten fordrar nämligen, att tillsynspersonalen utan oskälig tidsutdräkt erhåller de råd och anvisningar, som erfordras för tillsynens behöriga utövande. Det är också nödvändigt, att avgöranden och utlåtanden i arbetarskyddsfrågor, som begäras av tillsynsorganen, arbetsgivare, tillverkare m. fl., bliva sakkunnigt och snabbt behandlade. Arbetarskyddsbyrån bör jämväl vara i stånd att följa utvecklingen på arbetslivets område och i tid beakta det behov av skyddsåtgärder, som därvid gör sig gällande.

Enligt uppgift äro arbetsförhållandena å byrån för närvarande sådana, att byråns arbetskrafter måste tagas i anspråk uteslutande för handläggningen av löpande ärenden. Det oaktat föreligger en betydande arbetsbalans, och byrån får ej sällan mottaga klagomål över att ärendena icke behandlas med tillräcklig snabbhet. Till följd av dessa förhållanden har utarbetandet av anvisningar eller andra föreskrifter angående skydd mot yrkesfara, av ritningar eller principskisser över standardskydd m. m. icke kunnat ske i erforderlig utsträckning. Sedan länge planerad revision av äldre anvisningar angående skydd mot yrkesfara har även måst anstå. Den praktiska tillämpningen av 6 a § i lagen om arbetarskydd (tillverkares och försäljares skyldigheter beträffande skydd å maskiner m. m.) har hittills blott i begränsad omfattning kunnat följas och

övervakas. Då det är nödvändigt, att hithörande ärenden bliva enhetligt behandlade, kan handläggningen av dessa icke lämpligen överlätas på yrkesinspektörerna.

I promemorian upplyses, att arbetarskyddsbyrån hemställt, att byråns arbetskrafter måtte under budgetåret 1947/48 provisoriskt förstärkas med sex ingenjörstjänster. Fyra av befattningshavarna skulle biträda vid handläggning av allmänna tekniska ärenden, ärenden rörande ångpannor och andra kärl under tryck samt hissar, kranar, lyft- och transportanordningar. De övriga två befattningshavarna skulle tjänstgöra såsom biträden åt den byrådirektör å byrån, som hade att handlägga ärenden enligt 6 a §. Byrån hade framhållit, att ytterligare en del ingenjörer behövdes. Anställandet av sådana hindrades dock av förefintlig lokalbrist. Då flera av byråns ingenjörer erbjudits förmånligare anställningar i annan tjänst, hade tillika från byråns sida uttalats önskemål om bättre löneförmåner åt vissa befattningshavare. Den medicinska sakkunskapen å byrån hade ansetts böra förstärkas genom tillsättande av 1 biträdande läkare för arbetarskyddsärenden. Slutligen hade behov ansetts föreligga av 2 kontorsbiträden.

Rörande angivna förslag anföres i promemorian.

Om arbetarskyddsbyrån skall på tillfredsställande sätt kunna fullgöra sina arbetsuppgifter är det nödvändigt, att dess arbetskrafter snarast möjligt förstärkas. Genom en snabbare behandling av ärendena på byrån underlättas även yrkesinspektionens arbete. Av denna anledning torde det vara av vikt, att byrån redan under nästa budgetår tillföres vissa väl kvalificerade befattningshavare, som någorlunda självständigt kunna handlägga vissa löpande ärenden.

Arbetarskyddskommittén har i sitt betänkande upptagit vissa förslag till förstärkning av den tekniska personalen, vilka förslag dock bestämts av att en del arbetsuppgifter, som nu åvila arbetarskyddsbyrån, skulle överflyttas till annan byrå inom det föreslagna nya ämbetsverket (arbetsrådet). Förslaget innebär bland annat, att byrån skulle tillföras 1 byrådirektör, 1 förste byråingenjör, 1 byråingenjör och 2 ritare.

Då det synes angeläget, att viss avlastning åstadkommes i byråchefens och byrådirektörernas arbetsbörda föreslås, att å byrån från och med nästa budgetår inrättas 2 förste byråingenjörstjänster förslagsvis med arvode motsvarande nettolönen i lönegraden Eo 26 respektive Eo 24. På dessa befattningshavare torde böra ankomma att självständigt handlägga vissa rutinärenden av teknisk art. Vidare föreslås, att å byrån inrättas 2 byråingenjörbefattningar, till vilka torde böra utgå arvode motsvarande nettolönen i lönegraden Eo 21. På grund av de svårigheter att rekrytera tekniskt högskoleutbildad personal, som nu föreligga, tala skäl för att byråns arbetskrafter under nästa budgetår även förstärkas med 1 ritare, åt vilken anförtros att biträda med utförande av erforderligt ritarbete samt handläggningen av enklare arbetsuppgifter. Denne bör ha teknisk utbildning motsvarande läroverksingenjörsexamen samt lämplig praktisk erfarenhet. Arvodet för denne befattningshavare torde böra upptagas till ett belopp motsvarande nettolönen i lönegraden Eo 18.

Den medicinska sakkunskap, över vilken arbetarskyddsbyrån för närvarande förfogar, utgöres av 1 deltidsanställd läkare, som åtnjuter ett årsarvode av 5 000 kronor. Oavsett hur den medicinska sakkunskapen blir företrädd inom den av

arbetarskyddskommittén föreslagna arbetarskyddsorganisationen synes erforderligt, att från och med nästa budgetår till byrån knytes 1 biträdande läkare för arbetarskyddsärenden, vilken har att å byrån biträda med handläggningen av ärenden av medicinsk-yrkeshygienisk natur. Genom inrättandet av denna tjänst å byrån öppnas jämväl en möjlighet till utbildning av läkare på det yrkeshygieniska området. Arvodet till nämnde läkare torde böra fastställas till förslagsvis 3 500 kronor för år.

Den nu föreslagna personalförstärkningen nödvändiggör även en förstärkning av biträdespersonalen. Från och med nästa budgetår torde sålunda böra beräknas medel för anställande mot arvode av 2 kontorsbiträden å byrån.

Yttranden.

Riksförsäkringsanstalten vitsordar angelägenheten av att i avvaktan på genomförandet av de av arbetarskyddskommittén angivna organisationsåtgärderna en provisorisk förstärkning av bland annat anstaltens personal kommer till stånd under nästa budgetår. Anstalten ansluter sig i stort sett till de i promemorian framlagda förslagen. I vissa avseenden förordas dock jämkningar. Härom anföres.

På arbetarskyddsbyrån har föreslagits inrättande av 2 förste byråingenjörs tjänster med arvode motsvarande nettolönen i lönegrad Eo 26 respektive Eo 24. Anstalten anser emellertid, att de provisoriska högre tjänsterna i stället böra inrättas såsom extra ordinarie, då man med säkerhet har att räkna med att desamma komma att ingå i den föreslagna nya organisationen samt komma att besättas med nu förefintliga, i arbetet erfarna befattningshavare.

Den förste distriktsingenjör i lönegrad A 24, som sedan den 1 februari 1944 varit förordnad på förste byråingenjörstjänsten i A 26 å byrån, är särskilt kvalificerad för de arbetsuppgifter, som nu åvila honom. Han besitter sådan specialkunskap på sitt område, att någon ersättare för honom för närvarande icke torde kunna erhållas inom yrkesinspektionen. Då denna befattningshavare dessutom emottagit erbjudande om förmånligare anställning i enskild tjänst, får anstalten hemställa, att å byrån inrättas 1 byrådirektörstjänst i lönegrad Eo 28 i stället för den i promemorian föreslagna förste byråingenjörsbefattningen med arvode motsvarande nettolönen i lönegrad Eo 26.

I promemorian har beträffande de arvodesavlönade förste distriktsingenjörstjänsterna framhållits, att då endast ordinarie distriktsingenjör (i lönegrad A 21) kan komma i fråga till förste distriktsingenjörstjänst förutsättes, att de distriktsingenjörstjänster, som bliva vakanta genom att vederbörande innehavare förordnas till förste distriktsingenjörer, komma att besättas medelst arvodister i lönegrad Eo 21.

Tillsättandet av de föreslagna båda högre tekniska befattningarna på byrån torde komma att leda till att en befattning i A 21 blir ledig att uppehållas på förordnande. Jämväl beträffande den sålunda ledigblivna tjänsten i A 21 förutsätter anstalten, att den får uppehållas av en arvodist med lön motsvarande lönegrad Eo 21.

Anstalten framhåller slutligen, att vissa bestämmelser i civila icke-ordinariereglementet böra göras tillämpliga på ifrågavarande arvodister.

Allmänna lönenämnden har beträffande promemorians förslag om förstärkning av personalorganisationen inom anstalten och yrkesinspektionen framhållit, att det — i betraktande av att ej mindre än 8 inom yrkesinspek-

tionen befintliga befattningar såsom distriktsingenjör och distriktsingenjörsaspirant för närvarande vore obesatta — kunde förefalla tveksamt, huruvida möjlighet överhuvud föreläge att öka personalen i förutsatt omfattning. Med avseende å personalen å arbetarskyddsbyrån har nämnden anfört.

Enligt förslaget skulle inrättas bland annat en förste byråingenjörstjänst med arvode motsvarande nettoavlöningen enligt Eo 24, d. v. s. efter den 1 juli 1947 arvode motsvarande avlöningen enligt den löneklass, som då kommer att ersätta den nuvarande 24 löneklassen. I promemorian förutsättes, att arvodesbefattningen kommer att besättas med innehavare av befattning i A 21. För det fall att befattningshavare i sistnämnda lönegrad med placering i den för lönegraden gällande högsta löneklassen (24) kommer att erhålla nu avsedd arvodesbefattning, skulle den situationen uppstå, att vederbörande i arvodesbefattningen erhöle samma avlöning som i sin ordinarie befattning. Med hänsyn härtill synes erforderligt, att särskilda föreskrifter utfärdas avseende löneförmånerna i dylika fall. Motsvarande föreskrifter torde jämväl böra utfärdas i vad avser de fall, då till innehavare av den föreslagna befattningen såsom förste byråingenjör med arvode motsvarande avlöningen enligt Eo 26 förordnas befattningshavare i A 24 eller Eo 24 med placering i 26 eller 27 löneklassen.

Vidkommande förslaget, att aspiranter till de avsedda byråingenjörsbefattningarna omedelbart skola erhålla arvode motsvarande avlöning enligt Eo 21, får lönenämnden erinra, att nämnden i avgivet utlåtande över arbetarskyddskommitténs betänkande i anledning av kommitténs förslag om uppflyttning av begynnelselönegraden för ingenjörsaspirant från Ex 18 till Ex 20 uttalat, att — i avvaktan på resultatet av 1944 års personalutrednings arbete avseende översyn av befordringsgången för teknisk personal inom statsförvaltningen — tills vidare borde i huvudsak tillämpas för närvarande gällande grunder för avlöning av dylik aspirantpersonal.

Vad angår ritarbefattningen vill lönenämnden nämna, att arbetarskyddskommittén föreslagit inrättande av två ritarbefattningar å byrån i Eo 18. Beträffande sistnämnda förslag har lönenämnden i sitt utlåtande över kommitténs betänkande påpekat, att ritarbefattningar inom civilförvaltningen i övrigt regelmässigt icke placerats högre än i 15 lönegraden, ävensom erinrat, att befordringsgången för dylik personal torde falla under personalutredningens prövning.

Då några uppgifter icke lämnats rörande den arbetstid, som avses skola gälla för den föreslagna befattningen såsom biträdande läkare för arbetarskyddsärenden, är lönenämnden icke i tillfälle att bedöma skäligheten av det för läkaren föreslagna årsarvodet om 3 500 kronor.

Vad slutligen angår förslaget om anställande vid anstalten av vissa med arvode avlönade kontorsbiträden får nämnden uttala, att befattningarna torde böra placeras på löneplan och inordnas i den allmänna befordringsgången för skriv- och kontorsbiträden.

I förut denna dag avlåten proposition angående anslag till yrkesinspektionen för budgetåret 1947/48 har föreslagits, att yrkesinspektionen skulle erhålla en provisorisk förstärkning under nästa budgetår. Sälunda skulle inom den allmänna yrkesinspektionen inrättas följande nya tjänster, nämligen 3 förste distriktsingenjörer (Eo 24), 7 distriktsingenjörer (arvode motsvarande nettolönen i lönegrad Eo 21), 5 yrkesunderinspektörer (arvode motsvarande nettolönen i lönegrad Eo 16) och 8 biträden för kontorsgöromål. Inom den

Före-
draganden.

kvinnliga yrkesinspektionen skulle 3 nya assistenter (arvode motsvarande nettolönen i lönegrad Eo 18) och 1 biträde för kontorsgöromål anställas. Slutligen skulle vid skogs- och flottledsinspektionen 1 assistent med halvårstjänstgöring ersättas med 1 helårsanställd befattningshavare. Till stöd för dessa förslag anfördes, att yrkesinspektionens verksamhet redan med nuvarande lagstiftning på arbetarskyddets område vore i starkt behov av intensifiering. Därjämte ansågs, att åtgärder redan nu borde vidtagas för att förbereda genomförandet av det av 1938 års arbetarskyddskommitté framlagda förslaget om ny tillsynsorganisation. I sistnämnda hänseende uttalades i propositionen, att betydande svårigheter gjort sig gällande att rekrytera ingenjörsbefattningarna vid yrkesinspektionen, och att det på grund därav kunde befaras, att, om frågan rörande yrkesinspektionens utbyggnad uppsköttes till nästa års riksdag, den nya organisationen i praktiken icke skulle kunna träda i kraft ens den 1 juli 1948.

Såsom i departementspromemorian framhålls, måste en förstärkning av den lokala arbetarskyddsorganisationen nödvändiggöra en utbyggnad även av riksförsäkringsanstaltens arbetarskyddsbyrå. En effektivisering av tillsynsverksamheten fordrar nämligen, att personalen inom den lokala organisationen kan från den centrala tillsynsmyndigheten utan oskälig tidsutdräkt erhålla de råd och anvisningar, som erfordras för tillsynens behöriga utövande. Det är också nödvändigt, att avgöranden och utlåtanden i arbetarskyddsfrågor, som begäras av tillsynsorganen, arbetsgivare, tillverkare m. fl., bliva sakkunnigt och snabbt behandlade.

Enligt vad i promemorian upplyses äro förhållandena på arbetarskyddsbyrån för närvarande sådana, att byråns arbetskrafter måste tagas i anspråk uteslutande för handläggningen av löpande ärenden. Det oaktat föreligger en betydande arbetsbalans, och byrån får ej sällan mottaga klagomål över att ärendena icke behandlas med tillräcklig snabbhet. Till följd av dessa förhållanden har utarbetandet av anvisningar eller andra föreskrifter angående skydd mot yrkesfara, av ritningar eller principskisser över standardskydd m. m. icke kunnat ske i erforderlig utsträckning. Sedan länge planerad revision av äldre anvisningar angående skydd mot yrkesfara har även måst anstå. Den praktiska tillämpningen av 6 a § i lagen om arbetarskydd (tillverkares och försäljares skyldigheter beträffande skydd å maskiner m. m.) har hittills blott i begränsad omfattning kunnat följas och övervakas. Även nu angivna förhållanden motivera en utökning av byråns personal.

Slutligen må framhållas, att arbetarskyddsbyrån haft liknande svårigheter som yrkesinspektionen vid rekryteringen av ingenjörspersonal. Då det kan antagas, att för de uppgifter, som ankomma på byrån, i den nya tillsynsorganisationen måste avses en betydligt större personal än den nuvarande, är det därför angeläget, att byrån såsom en förberedelse för den nya organisationens genomförande tillföres viss ny personal.

På grund av vad nu anförts föreslår jag, att arbetarskyddsbyrån provisoriskt förstärkes under nästa budgetår.

I fråga om personalförstärkningens storlek ansluter jag mig till promemorians av riksförsäkringsanstalten tillstyrkta förslag. Byrån bör alltså enligt min mening tillföras 4 högskoleutbildade ingenjörer, 1 ritare, 1 läkare och 2 biträden för kontorsgöromål.

Vad angår befattningshavarnas löneställning förordar jag i överensstämmelse med promemorians förslag, att högskoleingenjörerna fördelas på 2 tjänster såsom förste byråingenjör och 2 byråingenjörbefattningar. Inrättandet av de två förstnämnda tjänsterna anser jag motiverat med hänsyn till behovet av kvalificerade och erfarna befattningshavare, som självständigt kunna fullgöra ålagda arbetsuppgifter. Då man torde kunna utgå ifrån att dessa tjänster under alla förhållanden bli erforderliga inom arbetarskyddsorganisationen, biträder jag anstaltens hemställan om tjänsternas uppförande på extra ordinarie stat. Ifrågavarande tjänstemän böra alltså placeras i Eo 26 respektive Eo 24. Till byråingenjörerna torde ersättning böra utgå i form av arvode, motsvarande nettolönen i lägsta löneklassen av lönegrad Eo 21. Ritarbefattningen skulle enligt promemorians förslag förenas med arvode motsvarande nettolönen i lönegrad Eo 18. Allmänna lönenämnden har erinrat, att ritarbefattningar inom civilförvaltningen i övrigt regelmässigt icke placerats högre än i 15 lönegraden. Jag vill framhålla, att den nu ifrågavarande befattningen avsetts för person med teknisk kompetens motsvarande läroverksingenjörutbildning samt lämplig praktisk utbildning. Härmed har bland annat åsyftats, att befordran skulle kunna ske från ritarbefattning till yrkesunderinspektörstjänst (i arbetarskyddskommitténs förslag placerad i lönegrad A 19). Krav på nu nämnd kompetens torde i regel icke ställas på ritarbefattningar inom civilförvaltningen i övrigt. Det synes mig därför motiverat att i detta fall tillämpa högre lönegradsplacering än för ritare i allmänhet. Å andra sidan torde högre löneställning icke böra ifrågakomma än som nu gäller för yrkesunderinspektör (A 17, Eo 16). På grund härav förordar jag, att till befattningshavaren må utgå arvode motsvarande nettolönen i lönegrad Eo 16. Mot storleken av det för den biträdande läkaren föreslagna årsarvodet, 3 500 kronor, har jag intet att erinra. Biträdena torde böra erhålla lön enligt löneplan och inordnas i den allmänna befordringsgången för biträdespersonal.

I den mån tillsättandet av förste byråingenjörstjänsterna kommer att leda till att befattningar i lönegrad A 21 å byrån bli lediga att uppehållas på förordnande, torde vikarierna — i överensstämmelse med de principer, som förordats i förenämnda proposition angående anslag till yrkesinspektionen för budgetåret 1947/48 — böra erhålla arvode motsvarande nettolönen i lägsta löneklassen av lönegrad Eo 21.

Föreskrifter rörande semester och tjänstledighet m. m. för de arvodesavlönade befattningshavarna ävensom — i fråga om den biträdande läkaren — angående tjänstgöringens omfattning torde få meddelas av Kungl. Maj:t.

B. Beräkning av avlöningsanslaget för budgetåret 1947/48.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1945/46	2 995 000	3 166 600
1946/47	3 100 000	—
1947/48 (<i>förslag</i>).....	5 015 000	—

Kungl. Maj:t har den 21 juni 1946 fastställt följande avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	1 006 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	33 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	1 685 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	375 100
<u>Summa förslagsanslag</u>		kronor 3 100 000

Samtidigt har Kungl. Maj:t förklarat, att den å avlöningsstaten upptagna anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar skulle tills vidare från och med budgetåret 1946/47 disponeras på följande sätt:

Arvode till generaldirektörens ställföreträdare	kronor	1 200
Arvode till en överläkare	»	5 000
Personligt arvodestillägg till överläkaren	»	650
Arvoden å 3 500 kronor till fem biträdande läkare eller arvoden å 3 500, 3 500, 3 500 och 7 000 kronor till fyra biträdande läkare	»	17 500
Personligt arvodestillägg till en av de biträdande läkarna.....	»	450
Arvode till en läkare för arbetarskyddsärenden	»	5 000
Arvoden å 1 500 kronor till två ledamöter vid behandlingen av frågor rörande fondförvaltningen samt ersättning till suppleanter för nämnda ledamöter	»	3 200
Ersättning för utförande av portvaktsgöromål till den hos anstalten anställde värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass	»	900
<u>Summa</u>		kronor 33 900

Riksförsäkringsanstalten beräknar — utan hänsyn till arbetarskyddsbyråns förstärkning — anslagsbehovet under budgetåret 1947/48 på följande sätt.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän, vilken under budgetåret 1945/46 belastats med 969 000 kronor, upptages till 977 000 kronor. Anstalten har härvid räknat med att de föreslagna personaländringarna medföra en minskning av medelsbehovet å ordinarieposten med cirka 3 000 kronor, medan i anledning av löneklassuppflyttningar erfordras ökning med 11 000 kronor.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t föreslås uppförd med oförändrat belopp, 33 900 kronor.

Under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal beräknar anstalten ett belopp av 1 501 000 kronor till nuvarande extra-ordinarie tjänstemän.

Lönerna till extra tjänstemän uppskattas till 251 000 kronor.

Under innevarande budgetår har en befattningshavare förordnats att å tredje skaderegleringsbyrån mot vikariatslön fullgöra göromål, som eljest ankomma på förste byråsekreterare i 24 lönegraden. Vidare har anstalten medgivits att såsom biträde åt den byrådirektör, vilken handlägger ärenden rörande tillämpningen av 6 a § lagen om arbetarskydd, anställa en arvodesavlönad byråingenjör. Anstalten utgår från att denna personalförstärkning skall bestå även under budgetåret 1947/48. Härför erfordras en medelsanvisning å (8 217 + 10 800) 19 017 kronor.

Vid bifall till anstaltens i det föregående angivna förslag till inrättande av vissa extra-ordinarie befattningar samt uppflyttning i lönegrad av andra extra-ordinarie befattningshavare ökas medelsbehovet med 69 030 kronor.

I anledning av ett av socialvårdskommittén framfört förslag ha vissa ersättningar enligt 1916 års olycksfallsförsäkringslag provisoriskt ökats från och med den 1 juli 1946. Ökningen hade, enligt vad anstalten framhåller, nödvändiggjort en höjning av försäkringsavgifterna för större arbetsgivare. Härav hade föranletts ett avsevärt ökat debiteringsarbete, för vars utförande erfordrades viss tillfällig personalförstärkning. Kostnaderna härför under budgetåret 1947/48 uppskattar anstalten till 40 000 kronor.

I ersättningar till övrig tillfällig personal (rekryteringspersonal och semestervikarier) utbetalades under budgetåret 1945/46 ett sammanlagt belopp av 228 000 kronor. Med ledning härav beräknar anstalten kostnaderna för nästa budgetår till 225 000 kronor.

För vikariatsersättningar samt ackords- och övertidsersättningar ha under budgetåret 1945/46 åtgått 20 300 respektive 21 000 kronor. För nästa budgetår avser anstalten för dessa ändamål belopp å 20 000 respektive 21 000 kronor.

På grund av den särskilt vid nu rådande marknadsläge förekommande starka omsättningen av personal med därav följande kortare och längre vakanser å amanuens- och biträdesbefattningar räknar anstalten med att å de för sådana tjänster avsedda lönerna skall inbesparas ett sammanlagt belopp av 50 000 kronor. En minskning av det förut angivna medelsbehovet uppkommer även i anledning av löneavdragen vid tjänstledighet. Denna minskning uppskattar anstalten till 20 000 kronor.

Ifrågavarande anslagspost bör alltså enligt anstaltens förslag upptagas med (1 501 000 + 251 000 + 19 017 + 69 030 + 40 000 + 225 000 + 20 000 + 21 000 — 50 000 — 20 000) 2 076 047 kronor eller avrundat 2 076 000 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg anser anstalten böra uppföras med 420 000 kronor.

Det totala medelsbehovet under ifrågavarande anslag har anstalten alltså för nästa budgetår beräknat till (977 000 + 33 900 + 2 076 000 + 420 000) 3 506 900 kronor.

Statskontoret har i sitt yttrande över anslagsframställningen uttalat, att anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal med utgångspunkt från belastningen 1945/46 — 1 776 586 kronor — förefölle uppskattad till väl högt belopp.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän är för närvarande uppförd med 1 006 000 kronor. Posten var beräknad till samma belopp budgetåret 1945/46. Belastningen å densamma budgetåret 1945/46 uppgick dock endast till 969 000 kronor. Denna belastningssiffra torde böra läggas till grund för beräkningen av medelsbehovet för budgetåret 1947/48.

Av mig föreslagna uppflyttningar av vissa tjänster till högre lönegrad — 1 förste expeditionsvakt i A 7 till postexpeditionsföreståndare i A 9 samt 2 aktuarier i A 21 till förste aktuarier i A 24 — medföra ett ökat medelsbehov av 2 000 kronor. För löneklassuppflyttningar torde åtgå ett belopp av 10 000 kronor. I anledning av införandet av reglerad beföringång för biträdespersonal bör för avlöningar till nya ordinarie kontorsbiträden avses ett sammanlagt belopp av 350 000 kronor. På grund av förslagen om uppflyttning av vissa ordinarie tjänster till högre extra ordinarie befattningar bör posten ned sättas med avlöningar avseende 2 befattningshavare i A 21, 1 befattningshavare i A 7 och 21 befattningshavare i A 4. Minskningen kan uppskattas till 81 000 kronor. Posten bör således med tillämpning av gällande löner beräknas till (969 000 + 2 000 + 10 000 + 350 000 — 81 000) 1 250 000 kronor. Den allmänna löneregleringen påkallar en uppräknig av posten med 550 000 kronor. Densamma bör alltså uppföras med (1 250 000 + 550 000) 1 800 000 kronor.

Under posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, torde ett belopp av 3 500 kronor böra beräknas för arvode åt ytterligare en biträdande läkare för arbetarskyddsärenden. Posten bör alltså upptagas till (33 900 + 3 500) 37 400 kronor.

Posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal är i gällande stat beräknad till 1 685 000 kronor. Anstalten har för budgetåret 1947/48 hemställt om anvisande av 2 076 000 kronor, varav 69 000 kronor i anledning av framförda förslag om inrättande av vissa nya befattningar och uppflyttning i lönegrad av vissa andra tjänster. Bortsett från kostnaderna för genomförandet av nämnda förslag skulle alltså en medelsanvisning å 2 007 000 kronor vara erforderlig. Såsom framgår av propositionen nr 163/1947 angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 (bil. 4 p. 4), har medelsbehovet för sistnämnda budgetår ansetts böra uppskattas till 1 985 000 kronor. Avlöningarna skulle alltså under innevarande budgetår överstiga den ursprungligen beräknade kostnaden med 300 000 kronor. Denna ökning beror till en del på stegringen av skaderegleringsarbetet enligt olycksfalls- och yrkes sjukdomsförsäkringslagarna. Vidare har anstalten på grund av nuvarande läge på arbetsmarknaden nödgats höja begynnelselönerna för personalen. Den med arbetsmarknadsläget sammanhängande starka personalomsättningen har därjämte medfört en ökning av den orutinerade personalen. För att motväga följderna härav har anstalten måst hålla en större personalkader än tidigare. Då

man för nästa budgetår icke torde kunna räkna med någon väsentlig ändring i nu angivna förhållanden, synes den för innevarande budgetår beräknade medelsåtgången, 1 985 000 kronor, böra läggas till grund för anslagsuppskattningen för budgetåret 1947/48. Till sistnämnda belopp böra läggas dels kostnaderna för av mig föreslagna nya icke-ordinarie tjänster, nämligen 1 förste byråingenjör i Eo 26, 1 förste aktuarie i Eo 24, 2 förste byråingenjörer i Eo 24, 2 byråingenjörer (arvodister), 1 amanuens, 1 ritare (arvodist), 1 kansliskrivare i Eo 11, 3 kontorister i Eo 9, 18 kanslibiträden i Eo 7 samt 2 skrivbiträden, dels ock vad som erfordras för genomförande av förordade lönegradsuppflyttningar. Jag uppskattar dessa kostnader till sammanlagt 155 000 kronor. På grund av regleringen av beföringsgången för amanuens- och biträdespersonal bör posten nedsättas med 270 000 kronor. Räknat på nuvarande löner skulle alltså medelsbehovet för nästa budgetår uppgå till (1 985 000 + 155 000 — 270 000) 1 870 000 kronor. I anledning av den allmänna löne regleringen torde detta belopp böra höjas med 1 030 000 kronor till 2 900 000 kronor.

För rörligt tillägg beräknar jag 277 600 kronor.

De sammanlagda avlöningskostnaderna för riksförsäkringsanstalten skulle alltså enligt dessa beräkningar uppgå till (1 800 000 + 37 400 + 2 900 000 + 277 600) 5 015 000 kronor.

III. Omkostnadsanslaget.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1945/46	308 000	387 642
1946/47	327 000	—
1947/48 (förslag)	370 000	—

Kungl. Maj:t har den 21 juni 1946 fastställt följande omkostnadsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas under budgetåret 1946/47.

Omkostnadsstat.

Utgifter.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	28 000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	16 000
3. <i>Expenser, förslagsvis</i>	»	273 000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	4 000
5. Övriga utgifter (omkostnader för förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens fonder), <i>förslagsvis</i>	»	7 000
	<u>Summa kronor</u>	<u>328 000</u>

Särskilda uppbördsmedel.

Inkomst av försålda publikationer samt ersättning för rättgångskostnader	kronor	1 000
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>327 000</u>

Av det för expenser upptagna beloppet ha 38 000 kronor avsetts för bränsle, lyse och vatten samt 235 000 kronor för övriga expenser.

I skrivelse den 27 augusti 1946 har *riksförsäkringsanstalten* framlagt beräkningar rörande medelsbehovet för ifrågavarande ändamål för nästa budgetår. I yttrande över departementspromemorian ha beräkningarna kompletterats med hänsyn till den föreslagna provisoriska personalförstärkningen.

I skrivelsen den 27 augusti 1946 beräknas medelsbehovet på sätt av det följande framgår.

Kostnaderna för sjukvård m. m., vilka under budgetåret 1945/46 uppgått till 48 772 kronor, upptagas till 48 000 kronor.

I reseersättningar utbetalades under budgetåret 1945/46 sammanlagt 15 462 kronor. Anstalten omförmäler, att å försäkringsbyrån från och med innevarande budgetår inrättats en extra ordinarie aktuariefattning, vars innehavare hade till uppgift att såsom ett led i den revision av större arbetsgivares dagsverks- och löneuppgifter, som bedreves å nämnda byrå, företaga granskning av vederbörande arbetsgivares avlöningslistor m. m. Granskningen måste i viss omfattning verkställas å ort och ställe. Tillkomsten av den nya befattningen komme fördenskull att föranleda ökat behov av resemedel. Detta behov kunde beräknas till omkring 3 000 kronor för år. Då det för löpande budgetår anvisade beloppet, 16 000 kronor, icke innefattade någon förstärkning av anslagsposten med hänsyn till den nya befattningen, vore en höjning med nyssnämnda belopp, 3 000 kronor, erforderlig. Anslagsposten borde alltså uppföras med 19 000 kronor.

Under anslagsposten till expenser utbetalades under budgetåret 1945/46 till bränsle, lyse och vatten 37 200 kronor samt till övriga expenser 276 300 kronor. För nästa budgetår uppskattar anstalten utgifterna för motsvarande ändamål till 37 000 respektive 265 500 kronor. Av sistnämnda belopp hänföra sig 49 000 kronor till städning och renhållning, 107 000 kronor till skrivmaterialier, papper, blankettryck m. m., 49 000 kronor till telegram, telefon och annonsering, 35 000 kronor till inköp och underhåll av inventarier m. m. samt 25 500 kronor till bokinköp ävensom bindning av böcker och andra handlingar. Det för nästa budgetår beräknade medelsbehovet för övriga expenser är alltså något lägre än förbrukningssiffran för budgetåret 1945/46. Minskningen hänför sig väsentligen till delposten för inköp och underhåll av inventarier. Det sammanlagda medelsbehovet till expenser uppgår enligt det anförda till (37 000 + 265 500) 302 500 kronor.

Anslagsposten till publikationstryck, vilken under senast förflutna budgetår belastats med 4 842 kronor, föreslår anstalten uppförd med 5 000 kronor.

Övriga utgifter utgöras av omkostnader för riks-försäkringsanstaltens fonder. Under budgetåret 1945/46 har för ändamålet åtgått 6 847 kronor. Motsvarande kostnad nästkommande budgetår beräknas till 7 000 kronor.

Inkomsten av försålda publikationer samt ersättning för rättegångskostnader uppgick under budgetåret 1945/46 till 1 776 kronor mot 1 254 kronor budgetåret 1944/45. För nästa budgetår anses beloppet av särskilda uppbördsmedel med hänsyn till nu anförda siffror böra beräknas till 1 500 kronor.

I enlighet härmed har anstalten uppskattat det sammanlagda medelsbehovet för omkostnader under nästa budgetår till (48 000 + 19 000 + 302 500 + 5 000 + 7 000—1 500) 380 000 kronor.

I yttrandet över departementspromemorian beräknas följande poster skola ökas, nämligen reseersättningarna med 2 000 kronor, inköp av inventarier m. m. med 4 000 kronor och expenser i övrigt med 2 000 kronor.

Anslagsposten till sjukvård m. m., vilken under budgetåren 1944/45 och 1945/46 belastats med 35 059 respektive 48 772 kronor, torde bära uppräknas till 35 000 kronor.

*Före-
draganden.*

För reseersättningar beräknar jag ett belopp av 20 000 kronor.

Den i anslagsposten till expenser ingående delposten till bränsle, lyse och vatten torde i enlighet med anstaltens förslag kunna nedsättas från sitt nuvarande belopp, 38 000 kronor, till 37 000 kronor. Vad anstalten anfört angående medelsbehovet för övriga expenser synes mig påkalla en höjning av denna post. Jag föreslår, att densamma med inräknande av ett engångsbelopp av 4 000 kronor för inventarieanskaffning i anledning av arbetarskyddsbyråns förstärkning upptages till 268 000 kronor. De sammanlagda utgifterna för expenser beräknar jag alltså till 305 000 kronor.

Anslagsposten till publikationstryck torde bära uppföras med 4 500 kronor.

För övriga utgifter räknar jag med oförändrad medelsanvisning, 7 000 kronor.

Mot anstaltens beräkning av de särskilda uppbördsmedlen har jag intet att erinra.

Anstaltens omkostnader skulle alltså kunna beräknas i enlighet med följande sammanställning.

Utgifter.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	35 000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	20 000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	»	305 000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	4 500
5. Övriga utgifter (omkostnader för förvaltningen av riksför- säkringsanstaltens fonder), <i>förslagsvis</i>	»	7 000
	<u>Summa kronor</u>	<u>371 500</u>

Särskilda uppbördsmedel.

Inkomst av försålda publikationer samt ersättning för rätt- gångskostnader	kronor	1 500
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>370 000</u>

IV. Hemställan.

Under åberopande av vad jag sålunda i skilda sammanhang anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i riksförsäkringsanstaltens personalförteckning, som påkallas av vad jag i det föregående förordat;

dels godkänna följande avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 1 800 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 37 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 2 900 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	277 600
<hr/>	
Summa förslagsanslag kronor 5 015 000;	

dels ock under V huvudtiteln för budgetåret 1947/48 anvisa

- a) till Riksförsäkringsanstalten: *Avlöningar* ett *förslagsanslag* av kronor 5 015 000,
 b) till Riksförsäkringsanstalten: *Omkostnader* ett *förslagsanslag* av kronor 370 000.

Med bifall till vad föredragande statsrådet sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gösta Kahm.